

PROJECTE DE CONVIVÈNCIA

Incorporació al PEC: Febrer 2019

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ	2
2. CONCEPTES CLAU	4
3. ELS ROLS EN SITUACIONS D'ASSETJAMENT	6
4. MARC LEGAL	7
5. TIPUS DE CONFLICTES I CONTEXTUALITZACIÓ EN LES NOFC DEL CENTRE	8
6. ESPECIFICACIONS, MISSIÓ I FINALITAT DEL PRESENT PROJECTE DE CONVIVÈNCIA	18
7. LA PROMOCIÓ DE LA CONVIVÈNCIA AL COL·LEGI SANT MARC.	21
7.1. ACOLLIR TOTES LES PERSONES QUE ENTREN A L'ESCOLA: ALUMNES, FAMÍLIES, PROFESSORS O PERSONAL DE L'ESCOLA EN GENERAL.	21
7.2. PROMOURE LA INTERRELACIÓ, EMPATIA I ESTIMA ENTRE ELS ALUMNES DEL MATEIX GRUP, D'ALTRES GRUPS DE L'ETAPA I DE DIFERENTS ETAPES EDUCATIVES.....	23
7.3. PREVENIR EL CONFLICTE	24
7.4. DETECTAR CONFLICTES	27
7.5. GESTIONAR ELS CONFLICTES AMB VOLUNTAT D'ENTESA I RESOLUCIÓ.	30
7.6. FORMAR A CADA MEMBRE DE LA COMUNITAT ESCOLAR SEGONS EL SEU ROL.	34
8. TEMPORITZACIÓ, RESPONSABLES I INDICADORS DE LA PROMOCIÓ DE LA CONVIVÈNCIA AL COL·LEGI SANT MARC.	35
8.1. ACOLLIR TOTES LES PERSONES QUE ENTREN A L'ESCOLA: ALUMNES, FAMÍLIES, PROFESSORS O PERSONAL DE L'ESCOLA EN GENERAL.	36
8.2. PROMOURE LA INTERRELACIÓ, EMPATIA I ESTIMA ENTRE ELS ALUMNES DEL MATEIX GRUP, D'ALTRES GRUPS DE L'ETAPA I DE DIFERENTS ETAPES EDUCATIVES.....	37
8.3. PREVENIR EL CONFLICTE	37
8.4. DETECTAR CONFLICTES	38
8.5. GESTIONAR ELS CONFLICTES AMB VOLUNTAT D'ENTESA I RESOLUCIÓ.	39
8.6. FORMAR A CADA MEMBRE DE LA COMUNITAT ESCOLAR SEGONS EL SEU ROL.	40
9. PROTOCOLS.	41
10. SEGUIMENT DEL PROJECTE DE CONVIVÈNCIA.	50

1. INTRODUCCIÓ

Un dels pilars fundacionals de Sant Marc és la creació d'un entorn familiar i afectiu que afavoreixi i garanteixi el creixement i benestar de tot el seu alumnat.

A l'ideari de l'escola hi figura que Sant Marc és una **escola petita i propera** per vocació. El personal de l'escola cultiva una relació personal diàriament amb els alumnes, per tal de conèixer-los cada dia millor, està atents a les seves necessitats i caminar al seu costat en cadascuna de les seves necessitats.

L'escola s'entén a Sant Marc com una **continuació del nucli familiar** per a cada nen i cada nena. En ella s'han de sentir compresos, valorats com a persones, respectats en la seva individualitat i exigits en la mesura de les seves possibilitats. És per això que fugim de la simple instrucció acadèmica o d'una educació massiva, on l'alumne vegi amenaçada la seva individualitat en pro d'un sistema educatiu.

Considerem doncs que sentir-se valorat, apreciat i escoltat és una característica bàsica per a una posterior exigència educativa. **El nen o la nena ha de saber-se i sentir-se persona** a qualsevol edat i en qualsevol situació escolar¹.

El nostre Projecte Educatiu, del qual el Projecte de Convivència en forma part, es basa en la pedagogia de l'estimació i el respecte i és en aquest sentit que es convida a tota la comunitat educativa a establir una comunicació fluïda, sincera i discreta que ajudi a tots els agents implicats, això és alumnat, famílies, professionals i personal de l'escola, a ajudar-se entre tots a ser millors persones i actius en pro d'un món millor. En aquest sentit es considera que el Projecte de Convivència ha de tenir la màxima difusió entre tots els membres que formen la comunitat educativa i ha d'estar obert a tots ells. Alhora, és important que tothom qui estigui relacionat en la formació dels infants i joves conegui les activitats que es realitzen al nostre centre educatiu, per tal de treballar en el mateix sentit i reforçar des de l'escola i la família l'aprenentatge dels alumnes, la maduresa de la seva personalitat així com afavorir la detecció de qualsevol conflicte per tal de resoldre'l².

Sant Marc declara unànimement per part de tots els seus membres la seva voluntat d'assolir un nivell de violència 0 i és en aquest sentit que busca sempre donar al seu alumnat les eines bàsiques més adequades al seu context i al moment que els ha tocat viure que l'ajudin a conèixer les diferents realitats del seu entorn i alhora l'ajudin a mostrar-se tal com és, acceptant les qualitats i limitacions, tant pròpies com d'aquells qui l'envolten. En aquest sentit aquest és un document viu que es manté ferm i inamovible en la seva base però que es podrà modificar i/o ampliar en tot allò que ajudi a assolir el seu objecte principal³.

¹ "L'escola és el reflex de la societat i, alhora, és un espai privilegiat on tots els ciutadans i ciutadanes adquireixen uns coneixements i uns hàbits de socialització i de relació amb els altres. Un dels seus objectius bàsics ha de ser ensenyar i aprendre a viure i conviure; ha de fomentar i liderar la convivència, tant a l'interior del centre educatiu com al seu entorn immediat." (Declaració de la Seu d'Urgell. 4t Congrés "Educació i Entorn". La Seu d'Urgell. 2008.)

² "Conviure significa viure plegats i en bona relació. La convivència demana la formació integral de la persona, i es fonamenta en els valors de la pluralitat, la participació democràtica, la inclusió social, la igualtat d'oportunitats, el respecte a la diferència, la gestió positiva de conflictes i la cultura de pau. La convivència comporta una consciència de la pròpia identitat que implica l'acceptació de l'altre i un sentit de pertinença i contribució personal a la societat." (Projecte de Convivència i èxit educatiu. Departament d'Ensenyament. 2016)

³ A l'escola cap alumne, ni ningú, no ha de patir cap mena d'assetjament. Assolir aquest objectiu requereix un esforç permanent de tothom qui participa en el procés educatiu, especialment dels qui

Per educar en la convivència caldrà basar-se en les relacions humanes, capacitar les persones per saber trobar allò que ens uneix més que el que ens diferencia, i promoure el coneixement de tots els membres de la comunitat educativa per així establir unes relacions de respecte, atès que aquest coneixement és la base de l'estima a l'altre⁴.

Estem segurs que la promoció d'aquest projecte afavorirà el creixement dels alumnes com a principals protagonistes de l'escola. Estem convençuts que creant una cultura que promogui l'elogi de les qualitats i valors que aporten cada un dels agents implicats ens ajudarà a tots a conèixer, aprendre i estimar tots aquells qui formem la comunitat educativa.

l'apliquen i dels qui el supervisen.(Protocol de prevenció, detecció i intervenció enfront l'assetjament entre iguals. Arxiu 3. Incidència als centres educatius)

⁴ *El conflicte és inevitable i forma part de les relacions socials d'una societat oberta i complexa. Cal afrontar cada conflicte des de la singularitat, evitant les generalitzacions i a partir de la gestió positiva dels conflictes. Aquests són els fonaments d'una escola inclusiva i d'una educació intercultural que han de contribuir a garantir la igualtat i a respectar la diversitat en una societat més cohesionada i menys excloent.*(Projecte de Convivència i èxit educatiu. Departament d'Ensenyament. 2016)

2. CONCEPTES CLAU

Tot seguit es mostren alguns dels conceptes clau en el Projecte de Convivència de l'escola.

- **Agressió:** acció no justificada contra l'equilibri, la integritat o els drets d'una persona mitjançant amenaces o atacs.
- **Assertivitat:** És la capacitat d'expressar i defensar les pròpies emocions i idees tot respectant les dels altres.
- **Assetjament (Bullying):** Qualsevol forma de maltractament físic, verbal, psicològic, social, moral, sexual, ideològic o virtual, sostingut en el temps, definit per la seva freqüència i intencionalitat de causar dany i patiment a un subjecte en concret, que pot ser exercit per un individu o un grup, amb participació passiva o activa de la resta de companys, produït per una desigualtat de poder, generant un canvi de personalitat en la víctima o víctimes (ansietat, descens de l'autoestima, quadres depressius) que dificulten la seva integració en el medi escolar i el desenvolupament normal dels aprenentatges. Aquesta acció negativa i intencionada, situa la víctima en una posició de la que difícilment pot sortir-ne pels seus propis mitjans.
- **Ciberassetjament:** assetjament intencionat, repetit i mantingut en el temps portat a terme a través de les tecnologies que pot produir-se a l'escola i fora d'ella, amb o sense anonimats per grups d'individus contra víctimes que no poden defensar-se.
- **Empatia:** És la capacitat per connectar, respectuosament, amb els sentiments i les emocions de les altres persones i per comprendre els seus arguments i punts de vista.
- **Pràctiques restauratives:** Les pràctiques restauratives constitueixen un ventall d'eines que permeten prevenir, detectar, gestionar i resoldre les situacions de conflicte per tal de millorar la convivència i reforçar els vincles afectius entre les persones afectades per aquestes situacions.
- **Violència:** Coacció física o moral exercida sobre una persona per obligar-la a una determinada acció o omissió.

Adquirim també els següents conceptes redactats pel Departament d'Ensenyament⁵.

- **Absentisme:** és l'absència reiterada i no justificada, dins de l'horari escolar, d'alumnat en edat d'escolarització obligatòria en el centre educatiu on està matriculat.
- **Acollida:** és el conjunt sistemàtic d'actituds i actuacions que el centre educatiu posa en funcionament per acompanyar els nous membres de la comunitat educativa, o els que s'incorporen després de processos d'absència, en la vida i la cultura del centre, i, alhora, fer-los participants dels projectes que s'hi desenvolupen.
- **Coeducació:** Acció educativa fonamentada en el reconeixement de les potencialitats i individualitats de l'alumnat, independentment del seu sexe o orientació sexual, potenciant la igualtat real d'oportunitats. Cerca l'eliminació de tota mena de discriminació per raó de gènere o d'orientació sexual i el respecte per a la diversitat de l'alumnat.
- **Competències soci emocionals:** és la presa de consciència d'un mateix i la millora de les condicions de les relacions interpersonals i, per tant, de la convivència dins els centres educatius.
- **Comunicació entre família i escola:** és el conjunt sistemàtic d'actuacions i canals que el centre educatiu posa en funcionament amb l'objectiu de compartir la responsabilitat educativa i millorar l'èxit educatiu de l'alumnat i també el funcionament del centre. Cal explicitar a les famílies què fem i per què ho fem en tot moment i, amb el mateix propòsit,

⁵ Extret del Projecte de Convivència i èxit educatiu. Departament d'Ensenyament. 2016

conèixer quines són les seves expectatives i opinions.

- **Conflicte:** situació en la qual dues o més persones estan en desacord perquè els seus interessos són incompatibles, o bé, els perceben així.
- **Educació intercultural:** Promou espais d'inclusió basats en la igualtat i la necessitat de compartir uns valors comuns que ajudin a conèixer en una mateixa comunitat. Promou l'ús de la llengua catalana en un marc plurilingüe com un element de cohesió i igualtat d'oportunitats.
- **Educació per la pau:** La convivència és el valor primer de tota societat que busqui la pau i que utilitza el diàleg per resoldre tot tipus de qüestions.
- **Esforç:** l'esforç és la capacitat que tenim de treballar durant un temps continuat per aconseguir uns objectius determinats. Constitueix la base fonamental perquè l'alumnat obtingui un major rendiment.
- **Mediació:** procés de gestió positiva de conflictes.
- **Inclusió:** suposa una millora evolutiva respecte a la idea d'integració. La inclusió pretén que siguin els mateixos centres educatius els que s'adaptin a la diversitat de l'alumnat que tenen escolaritzat de manera que el centre identifiqui les barreres que dificulten l'aprenentatge, la socialització i la participació de l'alumnat i cercar-les, eliminar-les o minimitzar-les.
- **Norma:** La norma és l'instrument regulador de la convivència que té com a finalitat garantir els drets i els deures de tothom. Les normes del centre estan recollides en el document NOFC (Normes d'Organització i Funcionament del Centre), que són les propostes compatibles i coherents amb la normativa vigent de rang superior i adaptables a l'especificat del nostre centre educatiu.
- **Participació:** És molt clar que s'aprèn participant. En aquest sentit el centre necessita d'estructures que facilitin la participació dels alumnes i pràctiques que hi convidin. De manera especial l'escola incideix en la participació de les famílies en la tasca educativa de l'escola. La seva implicació és un factor determinant en l'èxit educatiu dels seus fills. La carta de compromís educatiu és l'instrument que estableix el marc de comunicació i de participació entre l'escola i la família per dur a terme una acció coherent i coordinada en el desenvolupament personal, acadèmic i social de cada infant i jove.
- **Respecte:** Principi bàsic per viure i conèixer en societat, actitud de reconeixement dels drets de les persones i la valoració de la seva identitat, opinió i manera de pensar. És necessari potenciar el respecte a un mateix, als altres, al món.
- **Responsabilitat:** Capacitat de dur a terme els compromisos adquirits i d'assumir les conseqüències dels propis actes.

3. ELS ROLS EN SITUACIONS D'ASSETJAMENT

Dan Olweus descriu els diferents rols que es poden adoptar davant una situació d'assetjament. Cal recordar que davant aquest tipus de situacions no hi ha una situació neutral⁶.

Es consideren, per tant, els següents rols en situacions d'assetjament⁷:

- **Persona víctima:** qui rep l'agressió
- **Persona agressora:** comença l'assetjament i en pren part activa.
- **Persona seguidora:** no comencen l'assetjament però en prenen part activa.
- **Persona partidària:** no prenent part activa però el recolzen mostrant un suport obert.
- **Persona espectadora:** no prenent posició, el que succeeix no va amb ells.
- **Possible persona defensora:** pensen que caldria ajudar la víctima, però no ho fan.
- **Persona defensora:** no els agrada l'assetjament i ajuden la víctima o ho intenten.

⁶ En una broma tothom riu i ningú no resulta perjudicat, mentre en l'assetjament hi ha una víctima.

⁷ Protocol de prevenció, detecció i intervenció enfront l'assetjament entre iguals. Arxiu 4. Deu punts per conèixer millor el fenomen. Departament d'Ensenyament 2016.

4. MARC LEGAL

El present document es basa en la normativa vigent que tot centre concertat per la Generalitat de Catalunya ha de contemplar:

- La **Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre**, per a la millora de la qualitat educativa, determina a l'article 124.1 que els centres inclouran a la programació general anual el seu pla de convivència i totes aquelles actuacions i activitats programades pel foment de la convivència escolar.
- La **Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació**, disposa a l'article 30 que l'aprenentatge de la convivència és un element fonamental del procés educatiu i així ho ha d'expressar el Projecte Educatiu de cada centre. Els centres han d'establir mesures de promoció de la convivència.
- El **Decret 102/2010, de 3 d'agost**, d'autonomia dels centres educatius, disposa a l'article 23.2 que les normes d'organització i funcionament del centre han d'incorporar les mesures de promoció de la convivència establertes en el centre.
- El **Decret 279/2006, de 4 de juliol**, sobre drets i deures de l'alumnat i regulació de la convivència en els centres educatius no universitaris de Catalunya, reforça el caràcter educatiu que han de tenir els processos i les accions que s'emprenguin, tant per prevenir com per corregir conductes inadequades. A l'article 6 s'estableix que a cada centre s'ha de constituir una comissió de convivència.
- Acord **GOV/79/2016**, de 14 de juny, pel qual s'aprova el **Protocol d'actuació entre els departaments de treball, afers socials i famílies i d'ensenyament, de prevenció, detecció, notificació, derivació i coordinació de les situacions de maltractament infantil i adolescent en l'àmbit educatiu**.
- **Ley 26/2015, de 28 de juliol**, de modificació del sistema de protecció a la infància i a l'adolescència.
- **Llei 15/1999 de 13 de desembre** de Protecció de Dades de Caràcter Personal i normativa connectada.
- **Ley Orgànica 5/2000, de 12 de gener**, reguladora de la responsabilitat penal dels menors.
- **Real Decreto de 24 de julio de 1889**, text de l'edició del Codi Civil, publicat en compliment de la Llei del 26 de maig últim. (Vigent fins el 30 de Juny de 2017), Cap. II. (Responsabilitat Civil)
- **Llei Orgànica 10/1995, de 23 de novembre**, del Codi Penal. Títol V (Responsabilitat Penal de les persones físiques i també les jurídiques)

5. TIPUS DE CONFLICTES I CONTEXTUALITZACIÓ EN LES NOFC DEL CENTRE

“Els conflictes lleus són un conjunt de conductes contràries a les normes de convivència del centre. Es tracta, majoritàriament, de conductes disruptives a l’aula i situacions de conflicte interpersonal. Els conflictes greus són aquelles conductes tipificades en l’article 37 de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d’educació; entre d’altres, indisciplina, injúries, amenaces, agressions i vexacions personals, danys materials i patrimonials, alteració injustificada i greu de les activitats del centre, possessió de mitjans o substàncies perjudicials per a la salut, entre d’altres. Aquestes conductes s’han de considerar especialment greus quan impliquin discriminació per raó de gènere, sexe, raça, naixença o qualsevol altra condició personal o social dels afectats”⁸.

Les Normes d’Organització i Funcionament del Centre del Col·legi Sant Marc en el seu Títol Quart, estableix el marc normatiu que fa referència als alumnes. En el seu capítol IV i capítol V, que reproduïm a continuació, es concreta la mediació, com a procés educatiu en la gestió de conflictes, i el règim disciplinari dels alumnes, que concreta el marc normatiu de la convivència en el centre.

CAPÍTOL IV: MEDIACIÓ ESCOLAR COM A PROCÉS EDUCATIU DE GESTIÓ DE CONFLICTES

ARTICLE 74.

1. Per tal d’afavorir la resolució educativa de conflictes o situacions contràries a l’adequat clima de concòrdia i convivència, el centre aposta per la mediació escolar com a procés educatiu de gestió de conflictes, mitjançant la intervenció.
2. La mediació escolar es basa en els principis següents:
 - a) La voluntarietat, segons la qual les persones implicades en el conflicte són lliures d’acollir-se o no a la mediació, i també de desistir-ne en qualsevol moment del procés.
 - b) La imparcialitat de la persona medidora que ha d’ajudar als participants a assolir l’acord pertinent sense imposar cap solució ni mesura concreta ni prendre-hi part. La persona medidora no pot tenir cap relació directa amb els fets que hagin originat el conflicte.
 - c) La confidencialitat, que obliga els participants en el procés a no revelar a persones alienes la informació confidencial que obtinguin, llevat dels casos previstos a la normativa vigent.
 - d) El caràcter personalíssim, que suposa que les persones que prenen part en el procés de mediació han d’assistir personalment a les reunions de mediació, sense que es puguin valer de representants o intermediaris.

⁸ Projecte de Convivència i èxit educatiu. Departament d’Ensenyament. 2016.

3. El procés de mediació pot utilitzar-se com a estratègia preventiva en la gestió de conflictes entre membres de la comunitat escolar, encara que no estiguin tipificats com a conductes contràries o greument perjudicials per a la convivència en el centre.
4. Es pot oferir la mediació en la resolució de conflictes generats per conductes de l'alumnat contràries a les normes de convivència o greument perjudicials per a la convivència del centre, llevat que es doni alguna de les circumstàncies següents:
 - a) Que la conducta sigui una de les següents:
 - i. L'agressió física o les amenaces a membres de la comunitat educativa.
 - ii. Totes les vexacions o humiliacions a qualsevol membre de la comunitat escolar, i particularment aquelles que tinguin una implicació de gènere, sexual, racial o xenòfoba, o es realitzin contra l'alumnat més vulnerable per les seves característiques personals, socials o educatives.
 - iii. La reiterada i sistemàtica comissió de conductes contràries a les normes de convivència en el centre.
 - b) Que s'hagi utilitzat el procés de mediació en la gestió de dos conflictes amb el mateix alumne o la mateixa alumna, durant el mateix curs escolar, qualsevol que hagi estat el resultat d'aquests processos.
5. El procés de mediació, per tal d'aclarir la situació i evitar la possible intensificació del conflicte, es pot iniciar per oferiment del centre, un cop detectada una conducta contrària o perjudicial per a la convivència.
6. Si el procés s'inicia durant la tramitació d'un procediment sancionador, el centre ha de disposar de la confirmació expressa de l'alumne o alumna, i, si és menor, dels seus pares, en un escrit dirigit al director o a la directora del centre on consti l'opció per la mediació i la voluntat de complir l'acord a què s'arribi.
7. En aquest cas, s'atura provisionalment el procediment sancionador, s'interrompen els terminis de prescripció previstos, i no es poden adoptar les mesures provisionals, o bé se suspèn provisionalment la seva aplicació si ja s'haguessin adoptat.
8. En iniciar el procés de mediació, el Coordinador d'etapa proposa una persona mediadora, d'entre els pares, mares, personal docent i personal d'administració i serveis del centre, que disposin de formació adequada per conduir el procés de mediació.
9. També pot designar un alumne o una alumna perquè col·labori amb la persona mediadora en les funcions de mediació si ho considera convenient per facilitar l'acord entre els implicats. En tot cas, l'acceptació de l'alumne o de l'alumna és voluntària.
10. La persona mediadora, després d'entrevistar-se amb l'alumne/ l'alumna, s'ha de posar en contacte amb la persona perjudicada per exposar-li la manifestació favorable de l'alumne o alumna de resoldre el conflicte per la via de la mediació i per escoltar la seva opinió pel que fa al cas. Quan s'hagin produït danys a les instal·lacions o al material dels centres educatius o

s'hagi sostret aquest material, el director o la directora del centre o la persona en qui delegui ha d'actuar en el procés de mediació, en representació del centre.

11. Si la persona perjudicada accepta participar en el procés de mediació, la persona mediadora ha de convocar una trobada de les persones implicades en el conflicte per concretar l'acord de mediació amb els pactes de conciliació i/o reparació a què vulguin arribar.
12. Els acords presos en un procés de mediació s'han de recollir per escrit.
13. Si la solució acordada inclou pactes de conciliació, aquesta s'ha de dur a terme en el mateix acte. Només s'entén produïda la conciliació quan l'alumnat reconegui la seva conducta, es disculpi davant la persona perjudicada i aquesta accepti les disculpes.
14. Si la solució acordada inclou pactes, s'ha d'especificar a quines accions reparadores, en benefici de la persona perjudicada, es compromet l'alumnat i, si és menor, els seus pares i, en quin termini s'han de dur a terme. Només s'entén produïda la reparació quan es duguin a terme, de forma efectiva, les accions reparadores acordades. Aquestes accions poden ser la restitució de la cosa, la reparació econòmica del dany o la realització de prestacions voluntàries, en horari no lectiu, en benefici de la comunitat del centre.
15. Si el procés de mediació es duu a terme un cop iniciat un procediment sancionador, produïda la conciliació i, si n'hi haguessin, complerts els pactes de reparació, la persona mediadora ho comunicarà per escrit al director o a la directora del centre i l'instructor o la instructora de l'expedient formularà la proposta de resolució de tancament de l'expedient disciplinari.
16. Si el procés de mediació finalitza sense acord, o si s'incompleixen els pactes de reparació per causes imputables a l'alumne o a l'alumna o als seus pares, la persona mediadora ho ha de comunicar al director o directora del centre per tal d'iniciar l'aplicació de mesures correctores o el procediment sancionador corresponent. Si el procés de mediació es duu a terme un cop iniciat un procediment sancionador, el director o directora del centre ordenarà la continuació del procediment sancionador corresponent. Des d'aquest moment, es reprèn el còmput dels terminis previstos i es poden adoptar les mesures provisionals previstes.
17. Quan no es pugui arribar a un acord de mediació perquè la persona perjudicada no accepti la mediació, les disculpes de l'alumne i l'alumna o el compromís de reparació ofert, o quan el compromís de reparació acordat no es pugui dur a terme per causes alienes a la voluntat de l'alumne o l'alumna, aquesta actitud ha de ser considerada com a circumstància que pot disminuir la gravetat de la seva actuació.
18. La persona mediadora pot donar per acabada la mediació en el moment que aprecii manca de col·laboració en un dels participants o l'existència de qualsevol circumstància que faci incompatible la continuació del procés de mediació amb els principis establerts en aquest títol.
19. El procés de mediació s'ha de resoldre en el termini màxim de quinze dies des de la designació de la persona mediadora. Les vacances escolars de Nadal i de Setmana Santa interrompen el còmput del termini.

CAPÍTOL V : LA CONVIVÈNCIA EN EL CENTRE. RÈGIM DISCIPLINARI DELS ALUMNES

ARTICLE 75.- DRET I DEURE DE CONVIVÈNCIA.

1. *L'Equip Directiu de l'escola, i en general, el personal docent, fomentaran activitats dirigides a l'aprenentatge de la convivència, donat que és un element fonamental del procés educatiu.*
2. *Tots els membres de la comunitat escolar tenen dret a conviure en un bon clima escolar i el deure de facilitar-lo amb llur actitud i conducta en tot moment i en tots els àmbits de l'activitat del centre.*
3. *Correspon a la direcció i al professorat del centre, en exercici de l'autoritat que tenen conferida, i sens perjudici de les competències del Consell Escolar en aquesta matèria, el control i l'aplicació de les normes de convivència.*
4. *La direcció del centre ha de garantir la informació suficient i crear les condicions necessàries per la participació efectiva de la resta de membres de la comunitat educativa del centre en l'aplicació de les normes de convivència; en particular, el centre establirà mesures de promoció de la convivència, mecanismes de mediació per a la resolució pacífica dels conflictes i fórmules per mitjà de les quals les famílies es comprometin a cooperar de forma efectiva en l'orientació, l'estímul i, quan calgui, l'esmena de l'actitud i la conducta dels alumnes en el centre.*

ARTICLE 76.- PRINCIPIS GENERALS.

1. *D'acord amb les previsions de l'article 31.3 de la LEC, els procediments de resolució de conflictes de convivència s'han d'ajustar als principis i criteris següents:*
 - a) *Vetllar per la protecció dels drets dels afectats i assegurar el compliment dels deures dels afectats.*
 - b) *Garantir la continuïtat de les activitats del centre, amb la mínima pertorbació per a l'alumnat i el professorat.*
 - c) *Emprar mecanismes de mediació sempre que sigui pertinent.*
2. *Les mesures correctores i sancionadores aplicades han de guardar proporció amb els fets i han de tenir un valor afegit de caràcter educatiu, i han d'incloure, sempre que sigui possible, activitats d'utilitat social per al centre educatiu.*
3. *Correspon al titular del centre l'adopció de mesures i iniciatives per a fomentar la convivència en el centre i la resolució pacífica dels conflictes.*

ARTICLE 77.- TIPOLOGIA I COMPETÈNCIA SANCIONADORA.

1. *Les irregularitats en què incorrin els alumnes, si no perjudiquen greument la convivència, comportaran l'adopció de les mesures que estableixen les presents normes d'organització i*

funcionament del centre.

2. *Les conductes i els actes dels alumnes que perjudiquin la convivència es consideren faltes i comportaran, conforme a quan estableix l'article 37 de la LEC, la imposició de les sancions que es determinen.*
3. *Les conductes i els actes contraris a la convivència dels alumnes són objecte de correcció pel centre si tenen lloc dins el recinte escolar o durant la realització d'activitats complementàries i extraescolars o la prestació de serveis escolars de menjador i transport o d'altres organitzats pel centre. Igualment, comporten l'adopció de les mesures correctores i sancionadores que escaiguin els actes dels alumnes que, encara que tinguin lloc fora del recinte escolar, estiguin motivats per la vida escolar o hi estiguin directament relacionats i afectin altres alumnes o altres membres de la comunitat educativa.*

ARTICLE 78.- CRITERIS D'APLICACIÓ DE MESURES CORRECTORES I SANCIONS.

1. *L'aplicació de mesures correctores i sancions no pot privar als alumnes de l'exercici del dret a l'educació ni del dret a l'escolarització, i no es podran imposar mesures correctores ni sancions que atemptin contra la integritat física o la dignitat personal dels alumnes.*
1. *En la imposició de mesures correctores i sancionadores s'ha de tenir en compte:*
 - a) *El nivell escolar en què es troben els alumnes afectats.*
 - b) *Les circumstàncies personals, familiars i socials dels alumnes afectats.*
 - c) *La proporcionalitat amb la conducta o l'acte que les motiva.*
 - d) *En tot cas, les mesures correctores i sancionadores han de tenir per finalitat contribuir al manteniment i la millora del procés educatiu dels alumnes.*

ARTICLE 79.- FALTES I SANCIONS RELACIONADES AMB LA CONVIVÈNCIA.

1. *Es consideren conductes contràries a les normes de convivència del centre les següents:*
 - a) *Les faltes injustificades de puntualitat o d'assistència a classe.*
 - b) *Els actes d'incorrecció o desconsideració amb els altres membres de la comunitat escolar.*
 - c) *Els actes injustificats que alterin el desenvolupament normal de les activitats del centre.*
 - d) *Els actes d'indisciplina i les injúries o les ofenses contra membres de la comunitat escolar.*
 - e) *El deteriorament causat intencionadament de les dependències del centre o del material d'aquest o del de la comunitat escolar.*
 - f) *El incompliment de les normes fixades en el pla de convivència del centre.*

- g) Qualsevol altre incorrecció que alteri el normal desenvolupament de l'activitat escolar que no constitueixi falta greu conforme a l'establert a l'article 37 de la LEC.*
2. *Es consideren faltes greument perjudicials per a la convivència en el centre educatiu les conductes següents:*
- a) Les injúries, ofenses, agressions físiques, amenaces, vexacions o humiliacions a altres membres de la comunitat educativa, o el deteriorament intencionat de llurs pertinences, així com els actes que atemptin greument contra llur intimitat o integritat personal.*
 - b) L'alteració injustificada i greu del desenvolupament normal de les activitats del centre, el deteriorament greu de les dependències o els equipaments del centre, la falsificació o la sostracció de documents i materials acadèmics i la suplantació de personalitat en actes de la vida escolar.*
 - c) Els actes o la possessió de mitjans o substàncies que puguin ésser perjudicials per a la salut, així com la incitació a cometre aquests actes.*
 - d) La comissió reiterada d'actes contraris a les normes de convivència del centre.*

ARTICLE 80.- RESPONSABILITAT PER DANYS.

1. *Els alumnes que intencionadament o per negligència causin danys a les instal·lacions o el material del centre o en sostreguin material han de reparar els danys o restituir el que hagin sostret, sens perjudici de la responsabilitat civil que els correspongui a els mateixos a les mares, pares o tutors, en els termes que determina la legislació vigent.*

ARTICLE 81.- MESURES CORRECTORES I SANCIONADORES.

1. *L'aplicació de mesures correctores i sancionadores de les irregularitats o faltes comeses per l'alumnat que afectin la convivència, establertes a la Llei d'Educació, a les presents normes d'organització i funcionament del centre, i en el seu cas, en la carta de compromís educatiu, s'ha d'inscriure en el marc de l'acció educativa i té per finalitat contribuir a la millora del seu procés educatiu. Sempre que sigui concordant amb aquesta finalitat, la mesura correctora ha d'incloure alguna activitat d'utilitat social per al centre.*

ARTICLE 82.- GRADUACIÓ DE LES MESURES CORRECTORES I DE LES SANCIONS.

1. *Per a la graduació en l'aplicació de les sancions que corregeixen les faltes greument perjudicials per a la convivència en el centre s'han de tenir en compte els criteris següents:*
- a) Les circumstàncies personals, familiars i socials i d'edat de l'alumnat afectat.*
 - b) La proporcionalitat de la sanció amb la conducta que la motiva.*
 - c) La repercussió de la sanció en la millora del procés educatiu de l'alumnat afectat i de la resta de l'alumnat.*

- d) *L'existència d'un acord explícit amb els progenitors o tutors legals, en el marc de la carta de compromís educatiu subscripta per la família, per administrar la sanció de forma compartida.*
 - e) *La repercussió objectiva en la vida del centre de l'actuació que es sanciona.*
 - f) *La reincidència o reiteració de les actuacions que es sancionen.*
2. *Els actes o conductes a què fa referència l'article 37.1 de la Llei d'Educació s'han de considerar especialment greus, i les mesures sancionadores s'han d'acordar de forma proporcionada a aquesta especial gravetat, quan impliquin discriminació per raó de gènere, sexe, raça, naixença o qualsevol altre circumstància personal o social de terceres persones que resultin afectades per l'actuació a corregir.*
3. *Es consideren circumstàncies que poden disminuir la gravetat de l'actuació de l'alumne les següents:*
- a) *El reconeixement espontani de la seva conducta incorrecta.*
 - b) *No haver comès amb anterioritat faltes ni conductes contràries a la convivència en el centre.*
 - c) *La petició d'excuses en els casos d'injúries, ofenses i alteració del desenvolupament de les activitats del centre.*
 - d) *L'oferiment d'actuacions compensatòries del dany causat.*
 - e) *La falta d'intencionalitat.*
4. *Es consideren circumstàncies que poden intensificar la gravetat de l'actuació de l'alumnat, a més de les que estableix l'article 37 de la LEC, la premeditació i la reiteració, així com la publicitat manifesta de la falta comesa.*

ARTICLE 83.- NORMATIVA COMPLEMENTÀRIA PER ETAPES.

1. *Les normes de caràcter general que afecten a alumnes i que tenen relació directa amb l'organització i funcionament del centre, tals com: regulació de les entrades i sortides de l'escola, utilització de dispositius mòbils, uniformitat, regulació de les sortides culturals i activitats externes i altres de naturalesa anàloga i, en general, el que fa referència a les normes de convivència a l'escola, s'especifiquen en document apart, que s'actualitzarà cada curs escolar i s'annexarà al projecte Educatiu de Centre, formant part del Pla Anual amb el títol Nomes de Convivència de l'etapa educativa que correspongui, i com a tal, formarà part de les presents normes d'organització i funcionament del centre, formant part integrant de les mateixes.*
2. *Aquesta normativa que concretarà els aspectes de més actualitat, es lliurarà a la reunió de pares i mares de principi de curs, i el primer dia de classe als alumnes.*

ARTICLE 84.- GARANTÍES DEL PROCEDIMENT EN LA CORRECCIÓ DE FALTES.

1. *Les faltes greument perjudicials per a la convivència en el centre tipificades a l'article 37.1 de la LEC es corregeixen mitjançant una sanció de les previstes a l'article 37.3 de l'esmentada Llei; en concret: suspensió del dret a participar en activitats extraescolars o complementàries o la suspensió del dret d'assistir al centre o a determinades classes, en tots dos supòsits per un període màxim de tres mesos, o pel temps que resti fins a la finalització del curs acadèmic si són menys de tres mesos o bé la inhabilitació definitiva per a cursar estudis en el centre.*
2. *Les faltes contràries a les normes de convivència que no tinguin la consideració de greu, es corregeixen mitjançant una sanció de entre les següents: amonestació oral; privació del temps d'esbarjo durant un o varis dies; amonestació escrita; realització de tasques educadores per a l'alumne/a en horari no lectiu, i/o la reparació econòmica dels danys causats al material del centre o bé al d'altres membres de la comunitat educativa durant un període màxim de dues setmanes; suspensió del dret a participar en activitats extraescolars o complementàries al centre per un període màxim de dos mesos; canvi de grup o classe de l'alumne/a per un període màxim d'un mes; i suspensió del dret d'assistència a determinades classes per un període màxim de cinc dies. En aquest darrer supòsit l'alumne/a efectuarà els treballs acadèmics que li encomanin.*

ARTICLE 85.- COMPETÈNCIA PER IMPOSAR LA SANCIÓ.

1. *Correspon a la direcció del centre, o al Coordinador d'etapa, delegat per el primer, imposar la sanció en la resolució de l'expedient incoat a l'efecte, per faltes greument perjudicials per a la convivència en el centre, sense perjudici que la mesura correctora incorpori alguna activitat d'utilitat social per al centre i, en el seu cas, del rescabament de danys que es puguin establir de manera complementària en la resolució del mateix expedient.*
2. *Correspon al professor tutor i a l'equip directiu, amb el coneixement i conformitat del director/a, imposar les sancions per les faltes contràries a la convivència que no tinguin la consideració de greu.*

ARTICLE 86.- INCOACIÓ D'EXPEDIENT DISCIPLINARI I PROCEDIMENT.

1. *La instrucció de l'expedient correspon a un o una docent amb designació a càrrec de la direcció del centre.*
2. *A l'expedient s'estableixen els fets i la responsabilitat de l'alumnat implicat, i es proposa la sanció, així com, si escau, les activitats d'utilitat social per al centre; i en el seu cas, l'import de la reparació o restitució dels danys o materials que eventualment hagin quedat afectats per l'actuació que pot ser sancionada.*
3. *Abans de formular la proposta definitiva de resolució, l'instructor/a de l'expedient ha d'escoltar l'alumnat afectat, i també als progenitors o tutors legals, i els hi ha de donar vista de l'expedient completat dins a la proposta de resolució provisional, per tal que puguin manifestar la seva conformitat amb allò que a l'expedient s'estableix i es proposa, o bé per tal que puguin fer les al·legacions que estimin oportunes.*
4. *El termini per realitzar el tràmit de vista de l'expedient, de la realització del qual n'ha de quedar constància escrita, és de cinc dies lectius, i el termini per formular al·legacions és de cinc dies lectius més.*

ARTICLE 87.- MESURES PROVISIONALS.

1. *Per tal d'evitar perjudicis majors a l'educació de l'alumnat afectat o a la de la resta de l'alumnat del centre, en incoar un expedient, la direcció del centre pot aplicar de manera excepcional una suspensió provisional d'assistència a classe per un mínim de tres dies lectius prorrogables a un màxim de vint dies lectius, que ha de constar en la resolució de la direcció que incoa l'expedient.*
2. *Aquesta suspensió pot comportar la no assistència al centre.*
3. *Altrament, l'alumne/a haurà d'assistir al centre, però no podrà participar en les activitats lectives amb el seu grup mentre existeixi la suspensió provisional d'assistència a classe.*
4. *En qualsevol cas, en la suspensió provisional d'assistència a classe, que s'ha de considerar a compte de la sanció que definitivament s'imposi, s'han de determinar les activitats i mesures educatives a dur a terme durant aquest període.*

ARTICLE 88.- INTERVENCIÓ DEL CONSELL ESCOLAR.

1. *Un cop resolt l'expedient per la direcció del centre, i a instàncies dels progenitors o tutors legals o de l'alumnat afectat si és major d'edat, El Consell Escolar pot revisar la sanció aplicada.*
2. *La direcció del centre ha d'informar periòdicament al Consell Escolar dels expedients sancionadors que s'han resolt.*

ARTICLE 89.- PRESCRIPCIÓ.

1. *Les faltes i sancions tipificades a l'article 37.1 de la Llei d'Educació prescriuen respectivament, als tres mesos de la seva comissió i de la seva imposició.*

ARTICLE 90.- GARANTÍES EN L'APLICACIÓ DE SANCIONS.

1. *Per garantir l'efecte educatiu de l'aplicació de les sancions que comportin la pèrdua del dret a assistir temporalment al centre en les etapes d'escolarització obligatòria es procurarà l'acord del pare, mare o tutor/a legal. Quan no s'obtingui aquest acord, la resolució que imposi la sanció expressarà els motius pels quals no ha estat possible aquest acord.*
2. *La sanció d'inhabilitació definitiva per cursar estudis en el centre en les etapes obligatòries ha de garantir a l'alumne/a un lloc escolar en altre centre. El Departament d'Ensenyament ha de disposar el que sigui pertinent quan el centre afectat no pugui gestionar directament la nova escolarització de l'alumne/a afectat.*

ARTICLE 91.- PROCEDIMENT ABREUJAT. ACCEPTACIÓ DELS FETS I SANCIÓ CORRESPONENT.

1. *Quan amb ocasió de la presumpta comissió de faltes greument perjudicials per a la convivència, l'alumne/a i la seva família si es menor d'edat, reconeixen de manera immediata la comissió dels fets i accepten la sanció corresponent, la direcció imposa i aplica*

directament la sanció, sense la instrucció de l'expedient. En aquest cas ha de quedar constància escrita del reconeixement de la falta comesa i de l'acceptació de la sanció per part de l'alumne/a i del pare, mare o tutor legal si es tracta d'alumne menor d'edat.

6. ESPECIFICACIONS, MISSIÓ I FINALITAT DEL PRESENT PROJECTE DE CONVIVÈNCIA

6.1. HISTÒRIA I DESCRIPCIÓ DE LA SITUACIÓ AL COL·LEGI SANT MARC

En aquest marc normatiu cal contextualitzar el present Projecte de Convivència.

Un grup de famílies, que desitjaven per als seus fills una especial dedicació i atenció per part de mestres i professors, iniciaren l'aventura l'any 1963 i crearen el col·legi Esto Vir. Els principis van ser durs, però poc a poc, el nou col·legi va anar adquirint prestigi entre les famílies que hi varen confiar.

Al llarg del temps la primitiva torre de Carrasco i Formiguera nº 12 es va anar ampliant i el 1985 s'inaugurà l'edifici d'aules que avui alberga la secundària, el menjador i la biblioteca. Dos anys més tard, el 1987 es produeix el primer relleu generacional i sorgeix l'actual Sant Marc de Sarrià. En aquell moment s'adquireix la torre del Carrer Margenat, on s'ubica l'edat d'infantil.

La nostra escola està situada al bell mig del barri de Sarrià. És una zona on abunden les famílies de classe socioeconòmica mitja i alta, si bé la nostra escola s'abasteix d'aquesta classe social en la minoria dels casos.

El perfil del centre esdevé doncs un pont per tal de què els nens i nenes surtin de l'escola amb la multiplicitat de llengües que senten fora del col·legi: català, castellà i anglès.

En la nostra zona abunden cada dia més entitats educatives superiors (universitats, port-graus, etc.) que tan que cada cop sigui més freqüent en el nostre barri sentir l'anglès de manera habitual al carrer.

No és una zona on abundin famílies immigrants d'altres països en la quantitat que es podria donar a altres zones de Barcelona. És pràcticament nul·la la presència de famílies procedents d'Àfrica, de Sud-Amèrica o de països de l'est, desconexades de les dues llengües oficials de Catalunya.

En els últims anys observem a l'escola alguns alumnes de nacionalitat estrangera que entren a l'etapa d'infantil, sobretot de Xina.

El Col·legi Sant Marc esdevé un centre d'una línia a Llar d'Infants, Infantil, Primària i ESO, i una doble línia de Batxillerat. A partir del curs 2018-2019 s'incorporen el Cicles Formatius de Grau Superior en horari de tardes.

6.2. MISSIÓ I FINALITAT DEL PRESENT PROJECTE DE CONVIVÈNCIA

“El Projecte de Convivència és l'instrument on es reflecteixen les accions que el centre docent desenvolupa per capacitar tot l'alumnat i la resta de la comunitat educativa per a la convivència i la gestió positiva dels conflictes”⁹.

Els principis d'actuació d'un Projecte de Convivència són¹⁰:

- *La participació i la coresponsabilitat de la comunitat educativa i dels agents educatius de l'entorn amb l'objectiu: aconseguir una actuació compartida i coherent, eficaç i eficient, fonamentada en una cultura dialògica i intercultural, basada en l'acord i la norma i*

⁹ Projecte de Convivència i èxit educatiu. Departament d'Ensenyament. 2016.

¹⁰ Projecte de Convivència i èxit educatiu. Departament d'Ensenyament. 2016.

concretada amb fermesa, rigor i afecte.

- *L'actuació global i integral perquè amb mesures parcel·lades no s'aconsegueix un clima necessari per a la convivència.*
- *La descentralització perquè cal que les decisions siguin contextualitzades. Un Projecte de Convivència ha de respondre a una necessitat percebuda col·lectivament, ha de ser flexible i ha de ser fruit d'un procés d'aprenentatge dels diferents agents educatius.*
- *La normalitat, per tal d'adoptar, sempre que sigui possible, les propostes més clares, més properes i més integradores.*
- *La millora constant de les actuacions, per tal de donar una resposta ajustada a les necessitats més greus i més urgents i establir els instruments i els indicadors que permetin anar ajustant les estratègies, les actuacions i els recursos per a la consecució dels objectius.*

El projecte de convivència té el seu fonament en l'ideari de l'escola i els seus valors. El fet que persegueix és que tots i cada un dels seus alumnes aprenguin a tenir una bona relació i acceptació de si mateixos, amb els altres i amb el món que els envolta per tal d'aconseguir l'èxit acadèmic, personal, social i professional¹¹.

Amb l'elaboració del present document, es pretén conscienciar tota la comunitat educativa que el foment de la convivència és la base de tot Projecte Educatiu.

Són base del projecte de convivència el respecte, la llibertat, la democràcia, el diàleg, la comunicació, el treball conjunt entre família i escola, el coneixement profund d'un mateix i dels altres, l'expressió de forma variada, l'estimació sana, les relacions profundes, l'esforç, la responsabilitat, la inclusió, la inquietud pel coneixement i l'aprenentatge, l'acollida, la competència social, l'educació intercultural, l'educació emocional, l'educació per la Pau, la mediació, entre d'altres.

Atenent als principis fundacionals del Col·legi Sant Marc, en els quals les famílies i els professionals van de la mà en l'educació i formació de l'alumnat, un dels valors principals que promou aquest projecte és el de la coresponsabilitat i el diàleg constructiu entre les famílies i els professionals, favorable sempre al creixement i maduresa de l'alumnat.

Aquest document pretén, per tant, mostrar el conjunt de valors que es viuen i transmeten a l'escola Sant Marc i les activitats que es realitzen per tal de promoure una bona convivència que capaciti els alumnes i per a què creixin en harmonia i llibertat alhora que dona les bases d'una gestió positiva dels conflictes.

És en aquest sentit que el present document vol ser una fita a seguir en tota la comunitat escolar, per tal de potenciar, fomentar i treballar, de manera positiva, la convivència a l'escola, arribant a minimitzar al màxim les conseqüències negatives del conflicte, i aprofita aquest per convertir-lo en una eina educativa de tolerància, respecte i estima mútua entre les persones que s'hi ha vist afectades.

En primer lloc cal tenir en compte que el Projecte de Convivència vol treballar primer, en la formació dels alumnes sobre la convivència, de manera que la prevenció, sigui el primer camí a seguir, intentant evitar, amb un treball positiu i uns valors emanats de l'ideari de l'escola, el conflicte en la mesura del possible. Cal, per tant, un treball abans del conflicte.

¹¹ "El Projecte de Convivència té com a missió principal el fet de contribuir a l'èxit personal, acadèmic, social i laboral de tot l'alumnat." (Projecte de Convivència i èxit educatiu. Departament d'Ensenyament. 2016)

Per altra banda, quan es produeixen situacions que atempten la convivència calen mecanismes d'actuació. En últim terme estan les ja exposades aquí extrems de les Normes d'Organització i Funcionament del centre. Però, d'acord amb un model integrat de resolució dels conflictes, entenem que aquest document ha d'abordar també les diferents situacions en què ens podem trobar al centre, encara que no s'hagin produït mai encara.

En aquest sentit, aquest document ofereix un protocol d'actuació arribats a un cas d'assetjament infantil i adolescent en l'àmbit educatiu, seguint el marc legal i les orientacions del govern de la Generalitat de Catalunya, el qual coordina els Departaments de Treball, Afers Socials i Famílies i d'Ensenyament.

Així doncs, els 2 objectius generals del present Projecte de Convivència esdevenen els següents:

- 1. Crear un clima escolar i de relació entre totes les persones de l'escola que afavoreixi el respecte mutu, el benestar, l'entesa i la voluntat de col·laboració com a base per al treball ben fet, l'aprenentatge i el progrés en l'adquisició de competències.**
- 2. Promoure la coresponsabilitat i implicació de tots els agents de l'escola assumint la pròpia responsabilitat envers les actituds i els fets que ocorren en l'entorn escolar.**

Els objectius generals sobre la convivència a l'escola es concreten en aquests objectius específics:

- a) Acollir totes les persones que entren a l'escola: alumnat, famílies, professorat, personal de l'escola.**
- b) Promoure la interrelació i empatia de l'alumnat de les diferents etapes educatives.**
- c) Prevenir conflictes.**
- d) Detectar conflictes.**
- e) Gestionar els conflictes amb voluntat d'entesa i resolució.**
- f) Formar a cada membre de la comunitat escolar segons el seu rol.**

Aquests objectius específics articulen l'exposició i descripció de les actuacions concretes que es porten a terme al Col·legi Sant Marc en el present Projecte de Convivència.

7. LA PROMOCIÓ DE LA CONVIVÈNCIA AL COL·LEGI SANT MARC.

Tots seguit es mostren les accions més rellevants que es desenvolupen al Col·legi Sant Marc en relació amb la promoció de la bona convivència al centre educatiu i relacionades amb els objectius específics definits en el punt anterior.

7.1. ACOLLIR TOTES LES PERSONES QUE ENTREN A L'ESCOLA: ALUMNES, FAMÍLIES, PROFESSORS O PERSONAL DE L'ESCOLA EN GENERAL.

7.1.A.) ALUMNE NOU.

7.1.A.1. ENTREVISTA AMB L'ALUMNE NOU I LA SEVA FAMÍLIA.

Objectiu: Conèixer l'alumne i la família per poder establir un bon vincle de confiança i fer un bon acolliment.

Descripció: Es fa una entrevista des de la tutoria amb l'alumne/a que entra nou (en cas de secundària) i la seva família (em totes les etapes). En el cas que sigui un alumne amb NEE, també amb la persona psicopedagoga del cicle.

En el cas de l'alumnat de parvulari i primer de primària es demana que la família ompli un qüestionari sobre la història personal i els aspectes evolutius.

En el cas de batxillerat l'alumne nou sempre té una entrevista personal amb el director del centre abans de començar el curs escolar.

7.1.A.2. ASSIGNACIÓ D'UN TUTOR I PRECEPTOR.

Objectiu: Assignar un membre del claustre com a referent personal per l'alumne i la seva família, que esdevé el vehicle de comunicació de la família amb l'escola i l'encarregat de fer un seguiment individual de l'alumne.

Descripció: Tal i com es descriu en l'article 37 de les Normes d'Organització i Funcionament del Centre, el preceptor (que coincideix amb el tutor en la majoria de casos d'infantil i primària) s'encarregarà de ser el referent personal del alumnes que té encomanats. En el cas de Batxillerat els propis alumnes participen en la seva elecció per tal de facilitar l'afinitat personal amb la persona que està a la seva disposició no només per temes merament acadèmics, sinó personals i relacionals.

7.1.A.3. PROGRAMA PADRINS I FILLOLS.

Objectiu: Des del curs 2018-2019 es vol impulsar un programa, seguint el de padrins de lectura, però més integral: el programa padrins i fillols, de manera que tot alumne de primer a cinquè de primària tingui de padrí un alumne de cursos superiors, per tal de poder ajudar-lo en tot allò que necessiti.

Descripció: Els alumnes de primer de primària tindran una activitat a inici de curs amb els de sisè de primària. A partir d'aquesta activitat es nomenarà, per part dels dos tutors que tindran en compte les avinences, un padrí de sisè que ho serà fins arribat quart d'ESO, moment en què l'alumne fillol farà sisè i apadrinarà a un alumne de primer.

En els casos de baixes, altes, repeticions, etc., els tutors corresponents faran els retocs corresponents a l'inici de cada curs escolar.

7.1.B.) PERSONAL NOU.

7.1.B.1. ENTREVISTA.

Objectiu: Donar a conèixer l'ideari, la cultura i els costums de l'escola.

Descripció: En el moment de ser contractat, es realitza una entrevista amb la direcció del centre per tal de donar-li la benvinguda i explicar-li el tarannà i l'organització general. Posteriorment es fa el mateix amb la coordinació corresponent, per tal de conèixer els espais on treballarà, els mecanismes més particulars de cada sector i els companys més directes a nivell de Departament o d'etapa i presentar els valors i criteris de convivència del centre.

7.1.B.2. PRESENTACIÓ AL PERSONAL DE L'ESCOLA.

Objectiu: Conèixer i acollir a la persona que s'incorpora a la comunitat educativa.

Descripció: En el primer Claustre que s'esdevingui després de la seva incorporació es presenta la persona nova. Tot i així, la direcció del centre junt amb la coordinació presenten de forma directa el nou professional als seus companys d'etapa i/o del PAS.

7.1.C.) FAMÍLIES NOVES.

7.1.C.1.) ENTREVISTA AMB DIRECCIÓ

Objectiu: Donar a conèixer l'ideari i el funcionament de l'escola a la família. Conèixer les característiques individuals de l'alumne i detectar les necessitats que pugui tenir.

Descripció: El director de l'escola té una entrevista amb totes les famílies que entren noves a l'escola, abans de l'inici del curs escolar. Informades de l'ideari i el funcionament de l'escola, escolta la família per tal de poder triar millor el preceptor corresponent a cada alumne.

7.1.C.2.) ENTREVISTA AMB EL PRECEPTOR.

Objectiu: Actualitzar la informació que necessita traslladar la família a l'encarregat del seu seguiment individual i el seu contacte amb l'escola per el que necessitin.

Descripció: Només començar el nou curs escolar els preceptors citen en primer lloc a les famílies noves per tal de recollir la màxima informació possible de cadascun dels alumnes nous que comencen a Sant Marc. En aquest sentit tindran sempre a la seva disposició el correu electrònic del preceptor, per tot allò que necessitin.

7.1.C.3.) ENTREVISTA AMB EL PRECEPTOR I EL GABINET PSICOPEDAGÒGIC (ALUMNES NEE)

Objectiu: Tenir el màxim d'informació possible, i donar el màxim de suport als alumnes nous amb NEE, per tal de treballar eficaçment des de principi de curs.

Descripció: En cas d'un alumne nou que presenti NEE, o alguna dificultat referida per la família, assisteix a la primera entrevista, o es convoca una nova, per tal de definir els objectius familiars

i pedagògics que requereixi el nou alumne i treballar, des d'un inici si s'escau, el PI que pertoqui.

7.2. PROMOURE LA INTERRELACIÓ, EMPATIA I ESTIMA ENTRE ELS ALUMNES DEL MATEIX GRUP, D'ALTRES GRUPS DE L'ETAPA I DE DIFERENTS ETAPES EDUCATIVES.

7.2.1. PROGRAMA PADRINS I FILLOLS (DESCRIT EN EL PUNT 7.1.A.3.)

Objectiu: Fomentar la responsabilitat dels grans vers els petits; fer veure als alumnes que tots som responsables del clima de convivència a l'escola, i donar als petits una eina de gestió de conflictes entre els propis alumnes.

Descripció: Els alumnes de primer de primària tindran una activitat a inici de curs amb els de sisè de primària. A partir d'aquesta activitat es nomenarà, per part dels dos tutors que tindran en compte les avinences, un padrí de sisè que ho serà fins arribat quart d'ESO, moment en què l'alumne fillol farà sisè i apadrinarà a un alumne de primer.

En els casos de baixes, altes, repeticions, etc.. els tutors corresponents faran els retocs corresponents a l'inici de cada curs escolar.

La funció dels padrins serà encarregar-se del benestar del seus fillols, i poder exercir d'alumne referència per a ells, en tot l'esdevenir escolar del fillol, inclòs les relacions socials i els conflictes que pugui tenir a l'escola.

7.2.2. PROGRAMA PADRINS DE LECTURA

Objectiu: Fomentar l'interès per la lectura, la cooperació entre grups de diferents edats, i la coneixença entre grans i petits.

Descripció: Les parelles queden establertes de la següent manera: P5 amb 5è de Primària i 1r amb 6è de Primària.

A principi de curs els tutors fan una activitat conjunta de coneixença i es durà a terme una trobada mensual un cop assignats els padrins. En algunes d'aquestes trobades els padrins porten llibres adequats per a l'edat dels fillols i en d'altres són els fillols qui els porten i els llegeixen plegats o els grans qui els expliquen als petits.

7.2.3. DELEGATS DE CURS I DE CONVIVÈNCIA.

Objectiu: Estar alerta a cada grup classe de com van les relacions socials en aquella classe, per tal de fomentar la convivència, la coneixença de cada un dels alumnes del grup per part dels altres, fomentar l'estima entre el grup i prevenir, detectar i gestionar el conflicte i els inicis de qualsevol assetjament.

Descripció: A les etapes de primària, ESO i Batxillerat, a cada grup classe es nomena, a principi de curs, un delegat de curs. A més els alumnes escullen a dues persones més com a responsables, conjuntament amb el delegat, de la convivència en aquell grup classe.

Les funcions dels delegats de convivència són les següents:

- Fomentar l'estima entre els alumnes de la classe.
- Estar alerta i treballar, ells mateixos, o amb ajuda del tutor, la integració de tots els alumnes del grup entre ells.
- Proposar al tutor sessions de tutoria grupal de temes concrets i actuals, sempre que ho considerin oportú, i quan vegin que la realitat de la classe ho requereix.

- Gestionar els conflictes amb ajuda del tutor, o informar-lo quan consideren que algun membre del grup pot estar passant-ho malament, per qualsevol circumstància.
- Estar alerta a les xarxes socials.
- Defensar la diferència i la individualitat personal com a font de riquesa i amistat.

En definitiva, els delegats de convivència són els encarregats de que tots els alumnes del grup es trobin bé i a gust amb els seus companys, i ajudar al tutor en la seva tasca tutorial respecte a la convivència.

A principi de curs es fa una reunió inicial amb el director, on s'insisteix en la necessitat que siguin, dintre dels rols d'un possible assetjament *personas defensoras*.

Cada mes es reuniran amb el tutor, i cada trimestre amb la coordinació de l'etapa corresponent i amb direcció.

7.2.4. ASSAMBLEA DE PRIMÀRIA

Objectiu: Fomentar la convivència, articular els diferents problemes dels diferents cursos de primària, trobar i proposar solucions i fer-los arribar a la direcció de l'escola, en una etapa on els sis anys de duració fa que les edats maduratives i els conflictes varien tant en tipus i categoria entre els petits i els grans.

Descripció: L'assemblea de primària es reuneix cada mes amb els delegats de tots els cursos de primària en l'espai del migdia, a fi d'escoltar-los i de saber els problemes de les diferents classes, també els de la comissió de convivència de cada grup.

Dos cops al trimestre es reuneixen amb la direcció de l'escola com a responsables màxims entre els alumnes de primària i vehiculadors de la informació amb la direcció de l'escola.

7.3. PREVENIR EL CONFLICTE

7.3.1. DELEGATS DE CURS I DE CONVIVÈNCIA (DESCRIT EN EL PUNT 7.2.3.).

Objectiu: Estar alerta a cada grup classe de com van les relacions socials en aquella classe, per tal de fomentar la convivència, la coneixença de cada un dels alumnes del grup per part dels altres, fomentar l'estima entre el grup i prevenir, detectar i gestionar el conflicte i els inicis de qualsevol assetjament.

Descripció: A les etapes de primària, ESO i Batxillerat, a cada grup classe es nomena, a principi de curs, un delegat de curs. A més els alumnes escullen a dues persones més com a responsables, conjuntament amb el delegat, de la convivència en aquell grup classe.

Les funcions dels delegats de convivència són les següents:

- Fomentar l'estima entre els alumnes de la classe.
- Estar alerta i treballar, ells mateixos, o amb ajuda del tutor, la integració de tots els alumnes del grup entre ells.
- Proposar al tutor sessions de tutoria grupal de temes concrets i actuals, sempre que ho considerin oportú, i quan vegin que la realitat de la classe ho requereix.
- Gestionar els conflictes amb ajuda del tutor, o informar-lo quan consideren que algun membre del grup pot estar passant-ho malament, per qualsevol circumstància.
- Estar alerta a les xarxes socials.
- Defensar la diferència i la individualitat personal com a font de riquesa i amistat.

En definitiva, els delegats de convivència són els encarregats de que tots els alumnes del grup es trobin bé i a gust amb els seus companys, i ajudar al tutor en la seva tasca tutorial respecte a la convivència.

A principi de curs es fa una reunió inicial amb el director, on s'insisteix en la necessitat que siguin, dintre dels rols d'un possible assetjament *persones defensores*.

Cada mes es reuniran amb el tutor, i cada trimestre amb la coordinació de l'etapa corresponent i amb direcció.

7.3.2. ACCIÓ TUTORIAL.

Objectiu: Formar als alumnes en valors de respecte, afecte i estima a l'altra, i donar eines a l'alumnat perquè afrontin situacions diverses amb les que es poden trobar, tant en ells mateixos com en d'altres.

Descripció: Els tutors i tutores, a part de les sessions de tutoria grupal que estan previstes per tractar el tema de la convivència, el respecte, l'estima, la diferència i la tolerància, disposaran de l'hora de tutoria, que ha de ser viva i eficaç. per tractar qualsevol incident o conflicte que consideri oportú, i per treballar, segons sigui cada grup classe, el que ell consideri, ajuda per els delegats de convivència, a partir de la realitat del grup i dels fets que es van succeir.

L'hora de tutoria, establerta en horari a partir de tercer de primària, ha de servir, en primer lloc, per davant dels altres, per a tal fi.

En l'acció tutorial de qualsevol tutor de l'escola s'ha de prioritzar:

- Ajudar l'alumnat a reflexionar abans de realitzar una acció i valorar les conseqüències que es deriven dels seus actes i fer-se'n responsables.
- Fomentar el diàleg respectuós i escolta activa.
- Treballar els aspectes madurats propis de l'edat que poden tenir afectació a la convivència.
- Fer participar l'alumnat en les normes de convivència d'aula.
- Revisar les relacions a l'aula per evitar situacions d'abús de poder i exclusió.
- Donar a conèixer les estratègies de gestió positiva del conflicte.
- Impulsar que l'alumnat prengui consciència que el conflicte s'ha d'entendre com una oportunitat de creixement personal i estima a l'altre, i que actuï en conseqüència.
- Promoure els delegats de convivència com a espai de diàleg per prevenir i/o detectar els conflictes de convivència.
- Introduir, de manera transversal, en el currículum de totes les matèries, eines de gestió positiva de conflictes (la negociació informal i formal, el diàleg empàtic, l'escolta activa, etc.)
- Promoure a les diferents àrees curriculars metodologies que contribueixen a educar en la gestió positiva dels conflictes com el treball cooperatiu i el treball per projectes.
- Desenvolupar mesures, estratègies i actuacions per educar l'alumnat en el respecte a la diversitat i la inclusió.
- Fer activitats de cohesió de grup.
- Potenciar els espais de tutoria per establir diàlegs sobre el respecte a la diferència i a la diversitat.
- Intervenir de manera ràpida i amb fermesa per erradicar actituds i expressions discriminatòries o qualsevol acte de violència.
- Revisar les relacions que es donen dins de l'aula, mitjançant sociogrames, que a més de fer-se per a la barreja de grups, serveixen per detectar si hi ha algun alumne exclòs o ignorat.
- Fomentar l'esperit crític per identificar, revisar i superar qualsevol situació de desigualtat.

7.3.3. ACCIÓ DEL PRECEPTOR.

Objectiu: Saber com està l'alumne a nivell personal en tot moment a l'escola,

Descripció: Els preceptors de l'escola, com a tals tenen entre les seves funcions, vetllar per el benestar dels alumnes assignats. Això implica tenir trobades amb ells i estar pendents dels problemes personals que puguin tenir, tant si són personals, acadèmics, familiars o socials.

En aquest sentit la gestió de la informació entre alumne i preceptor es tracta com a confidencial, sobretot en alumnes grans, i el preceptor és qui té la funció de donar-li sortida segons el seu criteri personal.

7.3.4. FACILITAR INFORMACIÓ A LES FAMÍLIES SOBRE LES CARACTERÍSTIQUES EVOLUTIVES DE L'EDAT DELS SEUS FILLS.

Objectiu: Donar informació a les famílies que els permeti entendre millor el moment evolutiu dels seus fills o filles, tot intentant buscar criteris i valors comuns a l'hora d'educar-los, millorant així el benestar emocional mutu, eina bàsica per a una bona convivència.

Descripció: S'aprofiten les reunions de pares de principi de curs, i les entrevistes individuals amb el preceptor, per orientar les famílies, explicant les característiques pròpies de l'edat i donant pautes educatives.

De la mateixa manera s'intenta transmetre, quan s'escau que el conflicte, i les dificultats en les relacions socials que es poden produir al llarg de l'evolució madurativa i les edats corresponents, i que a vegades avui alarma tant a la família, no es confongui, quan no correspon, amb un possible assetjament; ni, al contrari, que es normalitzin situacions que no ho són.

En algunes d'aquestes reunions hi participa, a més de les tutores, la psicopedagoga del cicle.

7.3.5. REUNIÓ PER ETAPES, DELS DELEGATS DE CURS I DE CONVIVÈNCIA AMB LA DIRECCIÓ.

Objectiu: Donar protagonisme a l'alumnat i que se sentin escoltats pel professorat. Promoure la relació entre alumnes de diferents cursos i el professorat. Fer responsables conjuntament als alumnes del clima de convivència a l'escola

Descripció: A primària mitjançant l'Assamblea (descrita en el punt 7.2.4.) i a Secundària directament, el director es reuneix dos cops al trimestre amb els delegats a fi de tractar, fonamentalment, el tema de la convivència i el clima a l'escola.

De la mateixa manera els delegats saben que sempre poden i han de parlar amb el tutor de la classe sempre que tinguin algun tema que els preocupa, i acudir a la direcció en qualsevol moment, davant de cada tema greu que puguin percebre.

7.3.6. REUNIONS PERIÒDIQUES DE LA COMISSIÓ DE CONVIVÈNCIA.

Objectiu: Fer el seguiment del projecte de convivència i promoure la seva difusió. Assessorar la direcció en la resolució dels expedients disciplinaris.

Descripció: Aquesta Comissió es reuneix de forma ordinària un cop al trimestre i de forma extraordinària sempre que calgui instruir un expedient disciplinari.

7.3.7. ACTIVITATS EXTERNES, SORTIDES, COLÒNIES I VIATGES.

Objectiu: Fomentar l'autonomia personal i les relacions de col·laboració i companyonia. Tractar

temes explícits de la convivència, la tolerància i el respecte a la diversitat.

Descripció: : Aquestes activitats formen part del Pla Anual de cada curs escolar, per la seva rellevància en l'adquisició de coneixements de manera vivencial i activa i pel fet de constituir una oportunitat valuosa per als alumnes de conèixer amb companys i docents.

Quan es preparen aquestes sortides, els i les docents tenen molta cura de fomentar l'acceptació de tot l'alumnat per part dels seus companys i de prevenir qualsevol tipus de marginació o exclusió. Es dissenyen activitats d'aprenentatge i també lúdiques que fomentin el coneixement, la col·laboració, la cohesió, l'estima i, en conclusió, la convivència entre tots.

7.3.8. EDUCACIÓ EMOCIONAL A INFANTIL I PRIMÀRIA.

Objectiu: Desenvolupar les 5 competències emocionals que es basen en la intel·ligència emocional i que són les següents: consciència emocional, regulació emocional, autonomia emocional, competència social i habilitats de vida pel benestar.

Descripció: Donada la importància que les emocions tenen en el nostre dia a dia i al llarg de tota la vida de la persona, portem a terme un programa d'educació emocional que ajudi als nostres alumnes a ser capaços de reconèixer les seves pròpies emocions i la dels altres, i de brindar-los estratègies que els permeti gestionar-les, treballant especialment l'autoestima i l'empatia. A més a més, ho complementem amb un programa de virtuts i valors socials que treballem a tots els cursos.

L'educació emocional no tan sols enriqueix a l'alumne, sinó també als docents, facilitant el seu creixement personal i professional. És per això, que aquest programa s'ha complementat amb formacions mensuals a les mestres sobre intel·ligència emocional.

Portar a la pràctica l'educació emocional implica a més d'activitats, desenvolupar actituds i formes d'expressió. A l'escola les emocions són viscudes i respectades en la seva totalitat.

D'aquesta manera existeix en horari d'infantil una sessió específica setmanal, que s'integra a la tutoria grupal a partir de primària, que abraça al llarg del curs les cinc competències emocionals: consciència emocional, regulació emocional, autonomia emocional, competència social i habilitats de vida per al benestar.

7.4. DETECTAR CONFLICTES

En aquest punt considerem que cal incloure tots els punts ja definits en el punt 7.3., on a part de prevenir conflictes, lògicament, tenen com a objectiu detectar-los en el moment de la seva aparició. Afegirem, doncs aquí els específics de detecció de conflictes, que s'afegeixen als del punt anterior.

7.4.1. OBSERVACIÓ DIRECTA A L'AULA.

Objectiu: Detectar qualsevol tipus de situació de malestar, violència, assetjament, en la relació entre els alumnes.

Descripció: Els tutors o tutores, els especialistes i tot el personal que treballa amb l'alumnat, són observadors directes de tot allò que passa a l'aula i veuen el tipus de relació que estableix l'alumnat entre ells, i, per tant, han d'esdevenir sempre detectors de qualsevol problema que pugui succeir.

Hi ha, però uns **indicadors** des de l'àmbit escolar i familiar en un nen o nena o en un adolescent

que és assetjat i poden ser de tipologia molt diversa.

És important estar atents a tenir present que en una situació d'assetjament, la persona maltractada pot manifestar més d'un símptoma i de diferent categoria. Tanmateix, l'observació d'alguns d'aquests indicis no ha d'associar-se exclusivament a una conducta d'assetjament. Caldrà ser molt curiosos ja que aquests indicadors poden estar associats a altres problemàtiques.

Davant la detecció d'algun d'aquests indicadors, caldrà que la persona observadora informi al tutor i al preceptor de l'alumna qui valoraran la situació i decidiran l'estratègia que cal seguir en cada cas, segons el protocol de l'escola¹².

7.4.2. OBSERVACIÓ DIRECTA A L'HORA DE L'ESBARJO I A L'HORA DEL MIGDIA

Objectiu: Fomentar la convivència en el lleure i detectar qualsevol tipus de situació de malestar, violència, assetjament, en la relació entre els alumnes.

Descripció: L'estona d'esbarjo al pati representa l'entorn ideal per a observar les conductes agressives espontànies. És en les estones de pati, quan els alumnes perceben que la vigilància dels adults és menys directa del que passa dins d'una aula, on es donen més situacions d'agressió física o verbal.

Els patis de la nostra escola són petits, i durant les estones d'esbarjo es pot observar la conducta social dels alumnes: la participació en el joc, les conductes agressives que es poden donar entre ells, les conductes d'allunyament i d'exclusió: veure qui juga sol perquè vol o perquè no el deixen jugar.

En el cas de nens i nenes més petits, es donen sovint petites agressions perquè els falta encara moltes habilitats socials, sovint estan encara en una etapa molt egocèntrica, amb manca de regulació emocional i molt sotmesos al contagi social.

També, amb alumnes més grans, de vegades es donen petites picabaralles que es solucionen a través del diàleg i que no requereixen que calgui tornar a parlar-ne més endavant.

Però cal diferenciar entre el petit conflicte i el conflicte més greu o en el que algú s'ha sentit víctima d'una mala acció.

Si això passa quan la persona tutora no està present, sinó que hi ha una altra persona a càrrec, immediatament s'informa a la tutoria del conflicte ocorregut i el tutor l'entoma i el dirigeix, implicant, si ho considera oportú, als preceptors corresponents.

7.4.5. LA CAIXA DELS SENTIMENTS (NOM VARIABLE SEGONS TRII CADA GRUP).

Objectiu: Detectar qualsevol tipus de situació de malestar de l'alumnat donant l'oportunitat de poder expressar-se de manera anònima i poder ser partícip en la millora del clima escolar.

Descripció: Es posa una caixa a la classe, el nom de la caixa es tria entre tots. En aquesta caixa els alumnes hi poden posar tota classe d'escrits manifestant qualsevol neguit, suggeriment del seu dia a dia a l'escola o la necessitat de parlar amb algun adult (tutor, psicòleg o altres adults amb qui han creat vincle). Cada setmana el tutor/a llegeix els escrits abans de fer-ho públicament. D'aquesta manera es filtra i es recull la possibilitat de concertar una xerrada amb un adult a demanda de l'alumne (privat), parlar-ho a tutoria (públic),

De la lectura dels escrits se'n parla en un cercle de confiança que dirigeixen els delegats, es debat i es fan propostes sempre que la situació ho requereixi.

¹² Veure punt XXX d'aquest mateix Projecte de Convivència: *Protocol d'actuació al Col·legi Sant Marc*.

7.4.6. ENQUESTA SOBRE CLIMA ESCOLAR, SOCIOGRAMES I ALTRES ACTIVITATS.

Objectiu: Detectar el clima escolar de la classe, el grau de satisfacció que té cada alumne dins de l'escola, així com detectar també si hi ha algun alumne en situació especial de vulnerabilitat o patiment.

Descripció: Al nostre centre distingim entre l'observació i el diàleg quotidians i altres activitats més puntuals com són el sociograma o l'enquesta de clima escolar que serveixen per detectar si hi ha alumnat exclòs o ignorat.

Es fan enquestes de clima escolar de forma anual i ampliable sempre que es consideri necessari des de 4t de primària fins a 2n de batxillerat adaptades segons l'etapa.

Es fan sociogrames a tots els cursos amb la mateixa finalitat.

7.4.7. ENTREVISTES AMB LES FAMÍLIES

Objectiu: Parlar amb la família per tal de intercanviar informació sobre la visió que es té del seu fill en referència a la relació que estableix amb els altres.

Descripció: La família constitueix una part fonamental en el procés de detecció i intervenció quan els alumnes tenen dificultats per a convida amb els altres.

A part de les reunions de pares informatives i formatives que s'organitzen a la mateixa escola, es fan reunions individuals en els que les famílies exposen les dificultats que veuen en el seu fill, i, fins i tot, si són testimonis d'altres coses que han vist fora de l'escola i la tutoria explica com veu el seu fill en relació amb els altres.

De vegades, la visió que es té a casa i a l'escola no és la mateixa.

Pot ser que a casa, la família pensi que el seu fill pot ser víctima d'assetjament; però també pot passar que a l'escola no hagin vist situacions d'assetjament o, fins i tot, pot haver una diferència significativa de la situació de ser assetjat o de ser assetjador.

Pot ser que el fill assetjat, ho digui de seguida. Però també pot passar que només expliqui algun conflicte viscut amb una visió parcial del conflicte, esmentant algun tipus d'agressió física o verbal que ha patit, però obviant que ell també ha format part del mateix.

També pot passar que no ho expliqui perquè tingui vergonya, perquè no vulgui que la família pensi que ell o ella no és prou valent per afrontar la situació o simplement perquè no sigui conscient del que li està passant. A continuació, descrivim alguns senyals d'alarma que poden ajudar la família a detectar si el seu fill pateix algun tipus d'assetjament.

Cal ser curosos i no interpretar que qualsevol signe correspon sempre a una situació d'assetjament. Alguns poden ser deguts a altres problemes, com són problemes dins de la família, pressió per part del pare o de la mare, malaltia d'algun membre de la família, estrès escolar, etc.

- 1 Malestar físic: vòmits, mal de cap, de panxa...
- 2 Canvis d'hàbits: perd la gana, dorm poc o té malsons, no vol anar a l'escola...
- 3 No vol sortir amb els amics ni els convida a venir a casa.
- 4 Alt nivell d'ansietat la nit de l'últim dia festiu abans d'anar a l'escola, el que es coneix com "la síndrome del diumenge a la nit".
- 5 Disminució del rendiment escolar

- 6 Canvis de caràcter: s'enfada per no res, se'l veu angoixat o deprimat.
- 7 Disminució de l'autoestima: se sent insegur i vulnerable, no expressa els seus sentiments...
- 8 Desenvolupament d'un gran sentiment de culpa.
- 9 Manca de comunicació: es tanca en ell mateix i diu que no li passa res...
- 10 Es pica amb els germans o cosins més petits com a símptoma de malestar emocional..
- 11 Deteriorament dels llibres, el material escolar, la motxilla, la roba...
- 12 Presència de cops o altres senyals producte de la violència física
- 13 Demana amb freqüència diners "extres" o bé els agafa d'amagat per donar-los als assetjadors que l'extorsionen

Quan es detecta algun cas d'assetjament, o bé que l'alumne en qüestió forma, o ha format part, d'una situació de violència o d'assetjament, es busquen estratègies comunes escola-família per tal de millorar la situació, intentant que família i escola anem en la mateixa direcció per tal de solucionar aquest problema.

7.5. GESTIONAR ELS CONFLICTES AMB VOLUNTAT D'ENTESA I RESOLUCIÓ.

Hem parlat fins ara de prevenir els conflictes, però només pel simple fet de conèixer, el conflicte sovint és inevitable. Sempre que hi ha una discrepància entre dos o més interessos simultanis, fàcilment es pot arribar a un estat de tensió que pot ser responsable d'un estat d'ansietat o de comportaments impulsius i/o violents que són els que hem d'evitar i per tant caldrà definir unes actuacions, en el benentès que aquestes actuacions no poden ser iguals segons l'edat que tractem.

En el cas de parvulari, els infants de 3 a 5 anys estan en una edat en la qual la seva consciència emocional, regulació i capacitat d'empatia és encara molt immadura; així com el seu llenguatge encara no té la capacitat per regular l'acció, per tant, els "petits" conflictes són força constants: discutir-se perquè volen la mateixa joguina, voler ser el primer de la fila, i d'altres, són situacions que es donen sovint i que, per això, cal que des de ben petits es treballi l'educació emocional on el paper de la tutora i de la resta d'especialistes és fonamental.

El adults són els que han d'ajudar a l'adquisició de competències emocionals com són les d'aprendre a identificar i expressar les pròpies emocions, establir relació entre els seus actes i les seves conseqüències i buscar alternatives davant les situacions de conflicte que no siguin a través de la violència.

En el cas de parvulari i, també en els primers anys del Cicle Inicial de Primària, és molt important que els adults, docents i família, entenguin que els infants en aquesta edat entre 3 i 8 anys estan en un moment maduratiu en el qual necessiten moltes pautes d'actuació; però no podem establir un sistema de càstigs, sinó que, en cas de conflicte, haurem d'estudiar quina ajuda pedagògica pot ser la més adient atenent a les característiques individuals de cada nen o nena.

A mesura que l'alumnat va creixent, la consciència sobre les pròpies actuacions és més gran i, per tant, cal que l'adolescent vagi guanyant responsabilitats sobre els propis actes. És imprescindible que família i escola vagin de la mà en tots els aspectes relacionats amb l'educació dels joves.

El suport de la família és fonamental per a la gestió de conflictes.

Per un costat, a les entrevistes amb cada família s'intenta que coneguin la conducta i reaccions dels seus fills. Això ha de possibilitar un treball conjunt família-escola quan cal intervenir en problemes concrets. El fet de realitzar entrevistes amb les famílies pot millorar la comunicació entre les mateixes famílies i entre els mestres i les famílies en situacions difícils.

A les entrevistes amb les famílies, es fa esment de temes relatius a les dinàmiques de grups i la convivència, tot posant l'accent en aquells aspectes de prevenció de conflictes dels quals cal tenir cura des de casa.

És imprescindible la col·laboració estreta entre família i escola tot i que el lideratge de la gestió dels conflictes entre els alumnes sigui competència de l'escola. Les famílies de cadascun dels alumnes implicats han d'ajudar a què això es faci de la millor manera possible.

Cada família coneix el seu fill o filla i, en el cas de detectar un conflicte continuat en el temps, o de detectar-lo en referència a altres alumnes, és molt important que en parlin a la tutoria; però creiem que no haurien de posar-se en contacte amb l'altra família o parlar malament d'un altre alumne.

Els rumors entre famílies, fins i tot desavinences entre elles, així com l'ús de xats, blocs, Whatsapps, interfereixen negativament en el clima escolar perquè es malmet la relació entre les famílies i, en conseqüència, també la relació entre els mateixos infants.

En les edats de secundària l'ús de les xarxes socials també és, cada cop més, susceptible de ser una font de conflictes, amb l'agreujaent que aquests es poden donar dins l'horari escolar o fora, estan els alumnes en contacte o sense estar-ho, i amb uns mitjans als que el claustre de professors no hi té accés.

Aquesta realitat no evita però que el conflicte després tingui unes repercussions a la vida ordinària a l'aula. En aquests casos, encara és més imprescindible, si cap, la col·laboració estreta entre família i escola i la capacitat de la família d'entomar, acceptar i recolzar les mesures que calguin quan, en algun cas, és el propi fill el que ha equivocat la conducta respecte als seus companys.

Una dinàmica que ens estem trobant en algunes ocasions en la gestió del conflicte és quan una família demana les mesures que es prenen amb algun alumne que ha tingut algun tipus de conflicte amb el seu fill. En aquest sentit volem deixar també per escrit en el present Projecte de Convivència, que creiem que la gestió del conflicte és individual, per a cada alumne. I així com tot alumne té dret a ser protegit del assetjament el conflicte, també té el dret a la privacitat en el cas que calgui posar, en algun moment, mesures correctores i disciplinàries davant un conflicte.

És important que aquest dos drets estiguin preservats si, com diu el títol d'aquest punt, el conflicte es vol gestionar amb voluntat d'entesa i resolució, pensant que, en qualsevol cas, estem parlant d'alumnes menors per els que hem de fomentar una formació en valors suficient perquè les conductes millorin en un futur.

Com hem citat exposat i citat anteriorment¹³, l'Article 74 de les Normes d'Organització i Funcionament del Centre, està referit exclusivament a la mediació com a procés bàsic en la resolució de conflictes, i el Capítol V de les mateixes inclou el règim interior dels alumnes. Ara bé, en aquest punt volem completar i concretar les accions que es duen a terme en aquest context.

¹³ Veure el punt 5 del present Projecte de Convivència.

7.5.1. PARLAR AMB L'ALUMNAT.

Objectiu: Recollir informació dels fets per tal de contrastar els diferents punts de vista de les persones implicades.

Descripció: Quan som coneixedors d'un conflicte parlem amb l'alumnat implicat de manera individual perquè ens expliqui la seva versió dels fets. De la mateixa manera busquem testimonis de la situació perquè entre tots puguem aclarir la versió dels fets. Sempre que es consideri necessari caldrà escriure les versions en un document.

7.5.2. CENTRALITZACIÓ DE LA INFORMACIÓ AL TUTOR CORRESPONENT.

Objectiu: Recollir i centralitzar la informació des de la tutoria.

Descripció: La comunicació entre la persona que ha estat testimoni del conflicte amb la tutoria és fonamental, tant si és en horari escolar com a l'espai del migdia, fins i tot, les estones d'activitats extra lectives. Sempre que sigui possible, es farà buscant el temps per explicar l'incident personalment (cara a cara).

7.5.3. INTERCANVI D'INFORMACIÓ ENTRE EL TUTOR I L'ALUMNAT QUE HAGI VISCUT EL CONFLICTE. DECIDIR L'ACTUACIÓ.

Objectiu: El tutor és qui decideix quina és la via d'actuació. En casos més complexes, comparteix la informació amb coordinació i/o psicopedagogia perquè participin de la resolució del cas, o s'encarreguin del seu seguiment en cas reiteratiu.

Descripció: Quan el conflicte és greu o es repeteix en el temps, es convoca l'alumnat implicat perquè parli amb coordinació i/o psicopedagogia i expliqui la seva versió dels fets. Amb anterioritat, la tutoria ha informat a psicopedagogia i coordinació dels antecedents del conflicte.

7.5.4. PROPOSTA DE MEDIACIÓ SI S'ESCAU.

Objectiu: Proposar la mediació com a mètode eficaç de resolució de conflictes.

Descripció: Quan el conflicte ve de lluny i es va repetint de forma sistemàtica es fa una proposta de mediació entre iguals. Per tal que aquesta mediació sigui efectiva, les dues parts han d'estar d'acord en engegar-la. Les persones mediadores són alumnes designats de cursos superiors que no tinguin cap mena de vincle amb l'alumnat implicat i es duu a terme en horari de pati al llarg d'una o dues sessions, en l'espai adjudicat per fer-ho.

7.5.5. ESPAIS DE DIÀLEG.

Objectiu: Crear un espai i ambient de diàleg per tal de resoldre de forma assertiva els conflictes arribant a un acord.

Descripció: A totes les etapes es busquen maneres que l'alumnat que ha tingut un conflicte puguin arribar a acords per tal de superar-los de forma assertiva i sense violència.

7.5.6. TROBADA AMB LES FAMÍLIES AFECTADES.

Objectiu: Informar a les famílies afectades i que aquestes aportin el seu punt de vista i consensuar una línia d'actuació conjunta amb el seu fill.

Descripció: Un cop verificada la informació de totes les parts implicades en el conflicte, es cita

les famílies (de manera explícita en casos greus) per informar i buscar estratègies comunes, que ens permetin actuar des de l'escola i des de casa, i així augmentar-ne l'eficàcia.

Aquesta comunicació a les famílies es farà tan aviat com cada situació requereixi i és molt important que s'arribin a uns acords que permetin revisar si el conflicte ha quedat resolt o bé cal buscar noves estratègies que ajudin a solucionar-lo.

7.5.7. MESURA REPARADORA SEGONS LES NOFC.

Objectiu: Aplicar les mesures reparadores més adequades per a cada situació.

Descripció: Davant de les situacions de conflicte, les persones educadores hem de ser capaços de donar una resposta equilibrada, justa i individual, adequada a les necessitats i demandes de les persones implicades i afectades.

La creença que els càstigs modifiquen els comportaments no desitjats estan a la base de la majoria de polítiques de justícia i de disciplina escolar. Ja en la mateixa societat, el sistema de "multes", per exemple, sembla que sigui l'única manera possible d'assumir una falta.

Però en el món escolar, la mera imposició del càstig, sovint no té un efecte real ja que no crea empatia ni fomenta la internalització d'un compromís real de canvi.

Amb el càstig, sovint la persona qui ha comès la falta, és passiva, no assumeix responsabilitats i desenvolupa ressentiment i se sent víctima de l'autoritat. Però això no vol dir que les faltes, o els mals comportaments no han de tenir conseqüències, per això intentarem, sempre que sigui possible, aplicar les pràctiques restauratives.

Les pràctiques restauratives constitueixen un ventall d'eines que permeten detectar, gestionar i resoldre situacions de conflicte per tal de millorar la convivència.

Quan, malauradament, els conflictes no es puguin resoldre de forma positiva, o bé perquè els acords s'han trencat de forma repetitiva o bé perquè la gravetat del conflicte comporta altres accions, com ho pot ser l'expedient disciplinari, que estan explicades a les NOFC del centre.

7.5.8. TRASPÀS D'INFORMACIÓ A LA COMISSIÓ DE CONVIVÈNCIA.

Objectiu: Informar a la comissió de Convivència.

Descripció: Quan la Direcció considera que per la gravetat dels fets cal l'opinió de la Comissió de Convivència, regulada a l'article 41 de les Normes d'Organització i Funcionament del Centre, abans de resoldre una sanció, ha de convocar-la i aquesta prendre conjuntament una decisió.

7.5.9. INFORMACIÓ AL CONSELL ESCOLAR.

Objectiu: Informar al Consell Escolar i, en el cas que pertoqui, sol·licitar la seva intervenció.

Descripció: En els casos pertinents, on, un cop intervén el director i la Comissió de Convivència es veu la necessitat d'incoar un expedient disciplinari, i tal i com diuen les Normes d'Organització i Funcionament del Centre, la Comissió haurà d'informar i sol·licitar la intervenció del Consell Escolar.

7.5.10. INFORMACIÓ ALS AGENTS EXTERNS.

Objectiu: Informar els agents externs que correspongui, i activar els protocols necessaris.

Descripció: En cas de conflicte greu entre l'alumnat o entre famílies, la Direcció pot sol·licitar la intervenció dels Mossos d'Esquadra per tal de garantir la seguretat de la comunitat escolar; servei de mediació del Consorci d'Educació per tal d'assolir entesa entre les parts; USCE (Unitat de Suport a la Convivència Escolar) en casos complexos que no es poden resoldre per canals ordinaris.

D'igual manera, en cas de detecció d'una problemàtica greu, correspon a la Direcció, prèvia intervenció del Consell Escolar, citat, si cal, de manera urgent, engegar els protocols que pertocuin i que consten recollits al final del present Projecte de Convivència.

7.6. FORMAR A CADA MEMBRE DE LA COMUNITAT ESCOLAR SEGONS EL SEU ROL.

7.6.1. FORMACIÓ DELS DOCENTS.

Objectiu: Mantenir el sector docent al dia en qüestions de detecció, prevenció i gestió dels diversos tipus d'assetjament, així com de l'educació emocional, de la mediació i de totes aquelles eines que puguin contribuir a millorar la convivència.

Descripció: Promocionar la participació dels docents en activitats de formació permanent.

7.6.2. FORMACIÓ DELS NO DOCENTS.

Objectiu: Que tot el personal de l'escola sigui competent per tal de contribuir al Projecte de Convivència del centre de forma activa, prevenint situacions conflictives, gestionant els fets amb un llenguatge i foment de valors comuns i comunicant els fets més rellevants a la tutoria de l'alumnat. Promoure la responsabilitat de la coeducació entre tota la comunitat educativa.

Descripció: Totes aquelles activitats que promoguin la capacitació, millora, requalificació i posada al dia de les competències del personal d'administració i serveis de l'escola.

7.6.3. ESCOLA DE FAMÍLIES

Objectiu: Proporcionar informació a les famílies sobre els trets característics de l'edat del seu fill. Promoure la responsabilitat de la coeducació entre família-escola i entre tota la comunitat educativa.

Descripció: L'escola ofereix un a Escola de Mares i Pares, amb una sessió trimestral sobre temes de convivència, si bé és cert que l'assistència de les famílies ha estat molt baixa. Per això és l'AMPA de l'escola qui ha entomat el tema a fi i efecte de promocionar més sessions, i aconseguir una assistència més alta.

8. TEMPORITZACIÓ, RESPONSABLES I INDICADORS DE LA PROMOCIÓ DE LA CONVIVÈNCIA AL COL·LEGI SANT MARC.

En aquest apartat s'indica el responsable, la temporització i els indicadors de cada una de les accions indicades en el punt 7 a fi i efecte de poder-ne fer un seguiment, i una avaluació del seu compliment.

Tal i com figura en l'article 41 de les Normes d'Organització i Funcionament del Centre, el responsable de vetllar per el compliment d'aquest Projecte de Convivència, de fer-ne el seguiment de l'avaluació, i de anar-lo revisant per tal que sigui un document viu i real, serà la Comissió de Convivència, que es reunirà, de manera ordinària, cada trimestre a aquest efecte¹⁴.

¹⁴ Les NOFC del Centre, en l'article 41, preveuen el següent:

ARTICLE 41. COMISSIÓ DE CONVIVÈNCIA.

1. Composició, procés d'elecció i funcionament de la Comissió de Convivència.
 - a. La Comissió de Convivència serà formada per el director del centre, dos mestres o professors, dos pares o mares (el representant de l'AMPA i un altre) i dos alumnes, d'entre els membres del Consell Escolar.
 - b) A la primera reunió del Consell Escolar de cada curs acadèmic es nomenaran els membres que en formaran part per aquell curs, amb el mecanisme que es consideri entre els membres del Consell Escolar del centre.
 - d) La comissió de convivència informará periòdicament al Consell Escolar del Centre i plantejarà aquelles qüestions que correspongui decidir al Consell Escolar a tenor de les competències que li son pròpies.
 - e) La Comissió de Convivència serà la responsable de la vigència del Reglament de Règim interior inclòs en les present Normes d'Organització i Funcionament, i serà qui presenti al Consell Escolar les possibles modificacions que consideri per tal que siguin aprovades.
 - f) La Comissió de Convivència redactarà, actualitzarà i farà el seguiment en al seva implementació diària d'un Projecte de Convivència de Centre que reculli i complementi el reglament de règim interior en la vessant més preventiva, educativa i formativa del conflicte.
 - g) La Comissió de Convivència serà l'encarregada d'activar els protocols i mecanismes necessaris quan sigui detectat un determinat conflicte per algun membre de la comunitat escolar, que consideri que cal de la seva intervenció. Serà aquesta Comissió qui actuarà segons el pla establert, activarà els protocols necessaris i farà arribar al Consell Escolar els casos que consideri que cal informar, decidint si cal esperar una reunió ordinària o convocar una reunió extraordinària. En aquest segon cas, la reunió es durà a terme sempre en el termini que consideri la Comissió de Convivència, encara que sigui, si així ho considera, inferior a les 24 hores establertes a l'article 42.2.

8.1. ACOLLIR TOTES LES PERSONES QUE ENTREN A L'ESCOLA: ALUMNES, FAMÍLIES, PROFESSORS O PERSONAL DE L'ESCOLA EN GENERAL.

8.1.A.) ALUMNE NOU.

8.1.A.1. ENTREVISTA AMB L'ALUMNE NOU I LA SEVA FAMÍLIA.

- **Responsable:** Director, preceptor i, en el seu cas, gabinet psicopedagògic.
- **Temporització:** A l'inici de cada curs escolar.
- **Indicadors:** Entrevista registrada a la plataforma.

8.1.A.2. ASSIGNACIÓ D'UN TUTOR I PRECEPTOR.

- **Responsable:** Director i coordinadors d'etapa.
- **Temporització:** A l'inici de cada curs escolar.
- **Indicadors:** Tots els alumnes tenen un tutor i un preceptor assignats.

8.1.A.3. PROGRAMA PADRINS I FILLOLS.

- **Responsable:** Coordinadors d'etapa.
- **Temporització:** Cada mes d'octubre.
- **Indicadors:** Tot alumne de 6è de Primària a Quart d'ESO és padrí i tot alumne de Primer a Cinquè de Primària és apadrinat. Es realitza l'activitat inicial de coneixença.

8.1.B.) PERSONAL NOU.

8.1.B.1. ENTREVISTA.

- **Responsable:** Director i coordinadors d'etapa.
- **Temporització:** A l'entrada de qualsevol treballador nou.
- **Indicadors:** Se l'ha entrevistat.

8.1.B.2. PRESENTACIÓ AL PERSONAL DE L'ESCOLA.

- **Responsable:** Coordinador d'etapa.
- **Temporització:** A l'entrada de qualsevol treballador nou.
- **Indicadors:** Se l'ha presentat.

8.1.C.) FAMÍLIES NOVES.

8.1.C.1.) ENTREVISTA AMB DIRECCIÓ

- **Responsable:** Director.
- **Temporització:** A l'entrada de qualsevol família nova.
- **Indicadors:** Entrevista registrada i informació passada al preceptor assignat.

8.1.C.2.) ENTREVISTA AMB EL PRECEPTOR.

- **Responsable:** Preceptor.
- **Temporització:** A l'entrada de qualsevol família nova.
- **Indicadors:** Entrevista registrada a la plataforma.

8.1.C.3.) ENTREVISTA AMB EL PRECEPTOR I EL GABINET PSICOPEDAGÒGIC (ALUMNES NEE)

- **Responsable:** Gabinet psicopedagògic.
- **Temporització:** A l'entrada de qualsevol família nova amb NEE.
- **Indicadors:** Entrevista registrada a la plataforma.

8.2. PROMOURE LA INTERRELACIÓ, EMPATIA I ESTIMA ENTRE ELS ALUMNES DEL MATEIX GRUP, D'ALTRES GRUPS DE L'ETAPA I DE DIFERENTS ETAPES EDUCATIVES.

8.2.1. PROGRAMA PADRINS I FILLOLS (DESCRIT EN EL PUNT 7.1.A.3.)

- **Responsable:** Coordinadors d'etapa.
- **Temporització:** Cada mes d'octubre.
- **Indicadors:** Tot alumne de 6è de Primària a Quart d'ESO és padrí i tot alumne de Primer a Cinquè de Primària és apadrinat. Es realitza l'activitat inicial de coneixença.

8.2.2. PROGRAMA PADRINS DE LECTURA

- **Responsable:** Tutors dels cursos corresponents.
- **Temporització:** Cada mes d'octubre.
- **Indicadors:** S'han apadrinat els cursos corresponents i s'ha fet l'activitat inicial.

8.2.3. DELEGATS DE CURS I DE CONVIVÈNCIA.

- **Responsable:** Tutors de grup, coordinadors d'etapa, Direcció
- **Temporització:** Cada mes d'octubre.
- **Indicadors:** S'han nomenat els delegats de curs i de convivència, s'han informat a la direcció i aquesta ha tingut la primera reunió amb ells.

8.2.4. ASSAMBLEA DE PRIMÀRIA

- **Responsable:** Tutor de 6è, Coordinador de primària, direcció.
- **Temporització:** Cada mes d'octubre.
- **Indicadors:** S'han nomenat els membre de l'Assamblea, s'han informat a tots els cursos de primària i s'han reunit amb la direcció.

8.3. PREVENIR EL CONFLICTE

8.3.1. DELEGATS DE CURS I DE CONVIVÈNCIA (DESCRIT EN EL PUNT 7.2.3.).

- **Responsable:** Tutors de grup, coordinadors d'etapa, Direcció
- **Temporització:** Cada mes d'octubre.
- **Indicadors:** S'han nomenat els delegats de curs i de convivència, s'han informat a la direcció i aquesta ha tingut la primera reunió amb ells.

8.3.2. ACCIÓ TUTORIAL.

- **Responsable:** Tutors de grup, coordinadors d'etapa, Direcció
- **Temporització:** Cada mes d'octubre. A final de curs.
- **Indicadors:**
 - S'ha entregat a primers d'octubre des de les tutories les sessions formatives que es realitzaran sobre la convivència a cada tutoria (octubre).
 - S'han realitzat les activitats previstes (juny).
 - Qüestionari de satisfacció de tutors i alumnes (juny).

8.3.3. ACCIÓ DEL PRECEPTOR.

- **Responsable:** Preceptors, coordinadors d'etapa.
- **Temporització:** Cada trimestre.
- **Indicadors:** Entrevista trimestral dels coordinadors d'etapa amb els preceptors.

8.3.4. FACILITAR INFORMACIÓ A LES FAMÍLIES SOBRE LES CARACTERÍSTIQUES EVOLUTIVES DE L'EDAT DELS SEUS FILLS.

- **Responsable:** Tutors.
- **Temporització:** A principi de curs.
- **Indicadors:** Material i explicació entregada a les famílies amb la informació pertinent de cada edat.

8.3.5. REUNIÓ PER ETAPES, DELS DELEGATS DE CURS I DE CONVIVÈNCIA AMB LA DIRECCIÓ.

- **Responsable:** Tutors de grup, coordinadors d'etapa, Direcció
- **Temporització:** Cada mes d'octubre.
- **Indicadors:** S'han nomenat els delegats de curs i de convivència, s'han informat a la direcció i aquesta ha tingut la primera reunió amb ells. Entrevistes periòdiques realitzades i qualitat d'aquestes.

8.3.6. REUNIONS PERIÒDIQUES DE LA COMISSIÓ DE CONVIVÈNCIA.

- **Responsable:** Comissió de convivència.
- **Temporització:** Cada trimestre.
- **Indicadors:** S'ha reunit i ha revisat l'esdevenir del curs i el funcionament del Projecte de Convivència.

8.3.7. ACTIVITATS EXTERNES, SORTIDES, COLÒNIES I VIATGES.

- **Responsable:** Coordinadors d'etapa.
- **Temporització:** Cada curs.
- **Indicadors:** S'han definit les activitats amb un criteri acord al present projecte de convivència. S'han dut a terme i s'han valorat.

8.3.8. EDUCACIÓ EMOCIONAL A INFANTIL I PRIMÀRIA.

- **Responsable:** Coordinadora d'infantil.
- **Temporització:** Cada curs.
- **Indicadors:** S'han definit les activitats, els objectius, els continguts i la programació. S'ha dut a terme i s'ha valorat el resultat.

8.4. DETECTAR CONFLICTES

8.4.1. OBSERVACIÓ DIRECTA A L'AULA.

- **Responsable:** Tutors i coordinadors d'etapa.
- **Temporització:** Cada trimestre.
- **Indicadors:** S'ha informat dels conflictes observats, s'han solucionat i s'ha valorat el clima de convivència. S'ha informat a final de curs en la memòria d'aula.

8.4.2. OBSERVACIÓ DIRECTA A L'HORA DE L'ESBARJO I A L'HORA DEL MIGDIA

- **Responsable:** Responsables de pati, tutors i coordinadors d'etapa.
- **Temporització:** Cada trimestre.
- **Indicadors:** S'ha informat dels conflictes observats, ha arribat la informació als tutors amb rapidesa, s'han solucionat i s'ha valorat el clima de convivència.

8.4.5. LA CAIXA DELS SENTIMENTS (NOM VARIABLE SEGONS TRII CADA GRUP).

- **Responsable:** Tutors.

- **Temporització:** Cada final de curs.
- **Indicadors:** S'ha fet l'activitat, ha estat dinàmica i s'ha valorat per alumnes i tutors de cada grup.

8.4.6. ENQUESTA SOBRE CLIMA ESCOLAR, SOCIOGRAMES I ALTRES ACTIVITATS.

- **Responsable:** Tutors.
- **Temporització:** Cada final de curs.
- **Indicadors:** S'han dut a terme i s'ha valorat per part dels tutors de cada grup. S'ha inclòs a la memòria d'aula anual.

8.4.7. ENTREVISTES AMB LES FAMÍLIES.

- **Responsable:** Preceptors.
- **Temporització:** Cada trimestre.
- **Indicadors:** S'ha dut a terme una mitjana d'entrevistes trimestrals amb cada família de tots els preceptuats.

8.5. GESTIONAR ELS CONFLICTES AMB VOLUNTAT D'ENTESA I RESOLUCIÓ.

8.5.1. PARLAR AMB L'ALUMNAT.

- **Responsable:** Preceptors.
- **Temporització:** Cada trimestre.
- **Indicadors:** S'ha dut a terme una mitjana d'entrevistes trimestrals amb cada família de tots els preceptuats.

8.5.2. CENTRALITZACIÓ DE LA INFORMACIÓ AL TUTOR CORRSPONENT.

- **Responsable:** Preceptors, coordinadors d'etapa.
- **Temporització:** Cada trimestre.
- **Indicadors:** Entrevista trimestral dels coordinadors d'etapa amb els preceptors.

8.5.3. INTERCANVI D'INFORMACIÓ ENTRE EL TUTOR I L'ALUMNAT QUE HAGI VISCUT EL CONFLICTE. DECIDIR L'ACTUACIÓ.

- **Responsable:** Tutors.
- **Temporització:** Cada trimestre.
- **Indicadors:** Satisfacció de la resolució de conflictes per part del tutor i dels delegats de curs i de convivència.

8.5.4. PROPOSTA DE MEDIACIÓ SI S'ESCAU.

- **Responsable:** Gabinet psicopedagògic.
- **Temporització:** Cada trimestre.
- **Indicadors:** S'ha mediat en tots els casos demanats. S'ha valorat el resultat per la Comissió de Convivència.

8.5.5. ESPAIS DE DIÀLEG.

- **Responsable:** Direcció.
- **Temporització:** Cada curs.
- **Indicadors:** S'ha deixat clar a tots els agents els espais disponibles a tal fi. S'han utilitzat quan ha calgut.

8.5.6. TROBADA AMB LES FAMÍLIES AFECTADES.

- **Responsable:** Coordinadors d'etapa.
- **Temporització:** Trimestralment.
- **Indicadors:** Entrevista trimestral amb els preceptors.

8.5.7. MESURA REPARADORA SEGONS LES NOFC.

- **Responsable:** Tutors. Coordinadors d'etapa.
- **Temporització:** Cada trimestre.
- **Indicadors:** Seguiment tutorial dels conflictes amb revisió trimestral.

8.5.8. TRASPÀS D'INFORMACIÓ A LA COMISSIÓ DE CONVIVÈNCIA.

- **Responsable:** Comissió de convivència.
- **Temporització:** Cada trimestre.
- **Indicadors:** Revisió dels casos informats.

8.5.9. INFORMACIÓ AL CONSELL ESCOLAR.

- **Responsable:** Consell escolar.
- **Temporització:** Cada curs.
- **Indicadors:** Revisió dels casos informats.

8.5.10. INFORMACIÓ ALS AGENTS EXTERNS.

- **Responsable:** Director.
- **Temporització:** Cada curs.
- **Indicadors:** Revisió dels casos informats.

8.6. FORMAR A CADA MEMBRE DE LA COMUNITAT ESCOLAR SEGONS EL SEU ROL.

8.6.1. FORMACIÓ DELS DOCENTS.

- **Responsable:** Director.
- **Temporització:** Cada curs.
- **Indicadors:** Revisió de les formacions fetes i grau de satisfacció d'aquestes.

8.6.2. FORMACIÓ DELS NO DOCENTS.

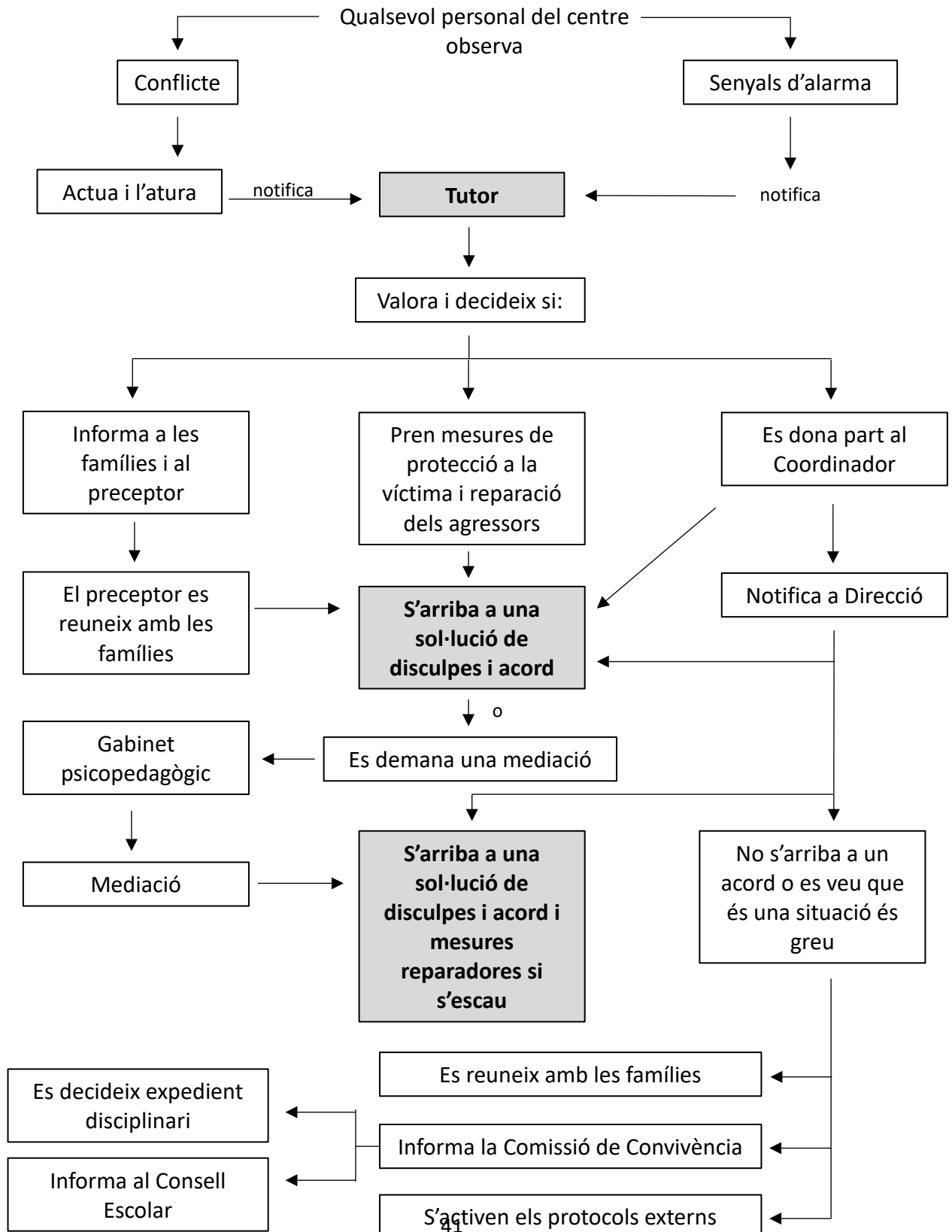
- **Responsable:** Director.
- **Temporització:** Cada curs.
- **Indicadors:** Revisió de les formacions fetes i grau de satisfacció d'aquestes.

8.6.3. ESCOLA DE FAMÍLIES

- **Responsable:** AMPA.
- **Temporització:** Cada curs.
- **Indicadors:** Revisió de les sessions programades i realitzades, assistència de famílies a aquestes i grau de satisfacció d'aquestes.

PROTOCOLS.

9.1. PROTOCOL BASE DEL COL·LEGI SANT MARC

9.2. PROTocols DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA I EL CONSORCI D'EDUCACIÓ DE BARCELONA.

PROTocol D'ACTUACIÓ ENTRE ELS DEPARTAMENTS DE BENESTAR SOCIAL I FAMÍLIA I D'ENSENYAMENT, DE PREVENCIÓ, DETECCIÓ, NOTIFICACIÓ, DERIVACIÓ I COORDINACIÓ DE LES SITUACIONS DE MALTRACTAMENT INFANTIL I ADOLESCENT EN L'ÀMBIT EDUCATIU

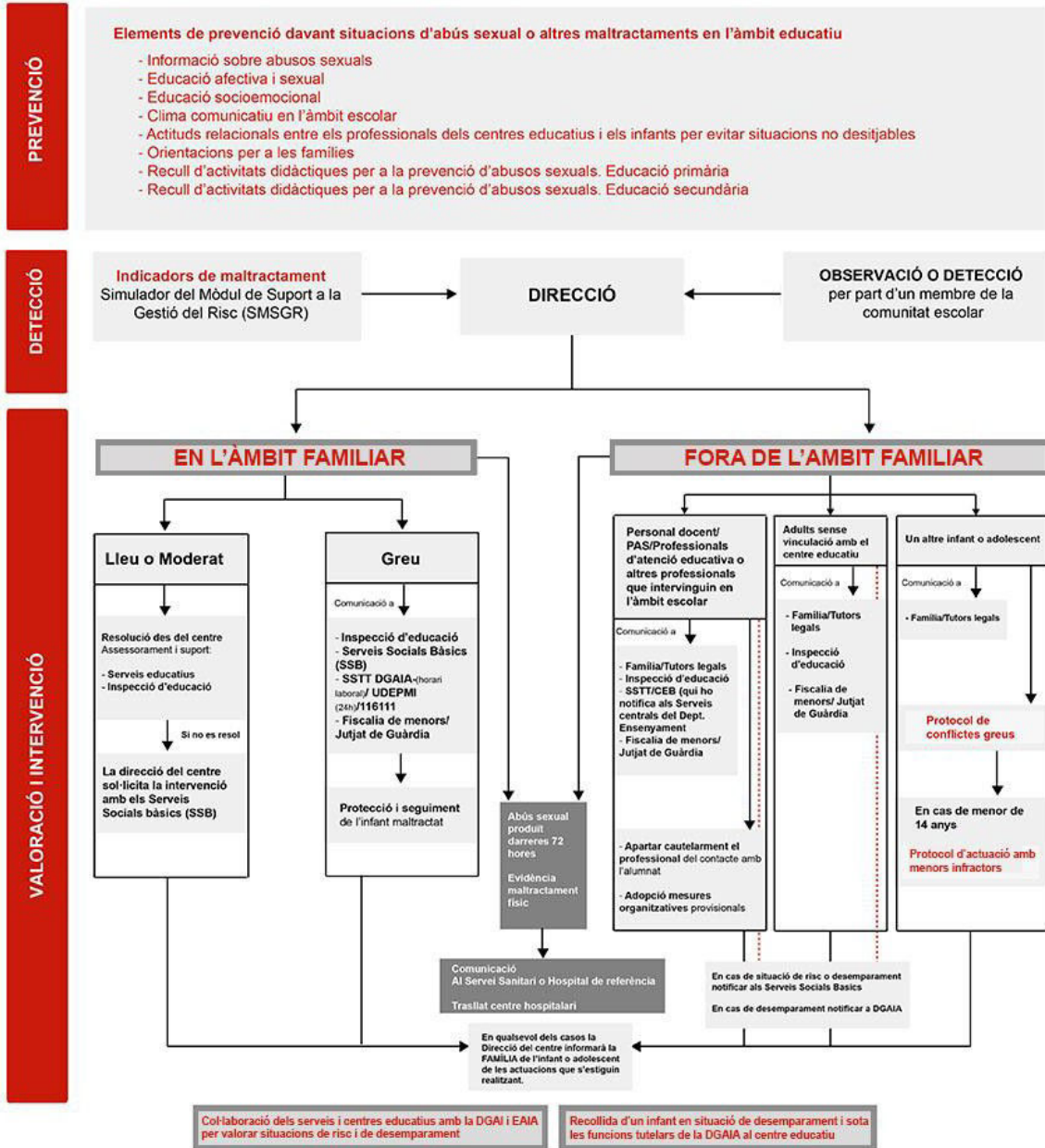
Introducció i objectius

Maltractament infantil i juvenil

Situació en què un infant o adolescent és objecte de violència, física o psíquica, sexual i/o emocional, o privació dels seus drets i del seu benestar, per acció o per omissió, per part dels pares i/o cuidadors, les persones de qui generalment depen per al seu desenvolupament correcte o per part de qualsevol altra persona.

Per saber-ne més

- Tipologia de maltractaments
- Àmbit d'ampliació
- Principis d'actuació
- Indicacions per a l'aplicació i per la implementació
- Paper de l'àmbit educatiu en la detecció del maltractament infantil
- Normativa bàsica
- Protocol Marc d'actuacions en casos d'abusos sexuals i altres maltractaments greus a menors
- Protocol de prevenció, detecció, notificació, derivació i coordinació de les situacions de maltractament infantil i adolescent en l'àmbit educatiu

PROTOCOL DE PREVENCIÓ, DETECCIÓ I INTERVENCIÓ ENFRONT SITUACIONS D'ODI I DISCRIMINACIÓ

Justificació i objectius del Protocol

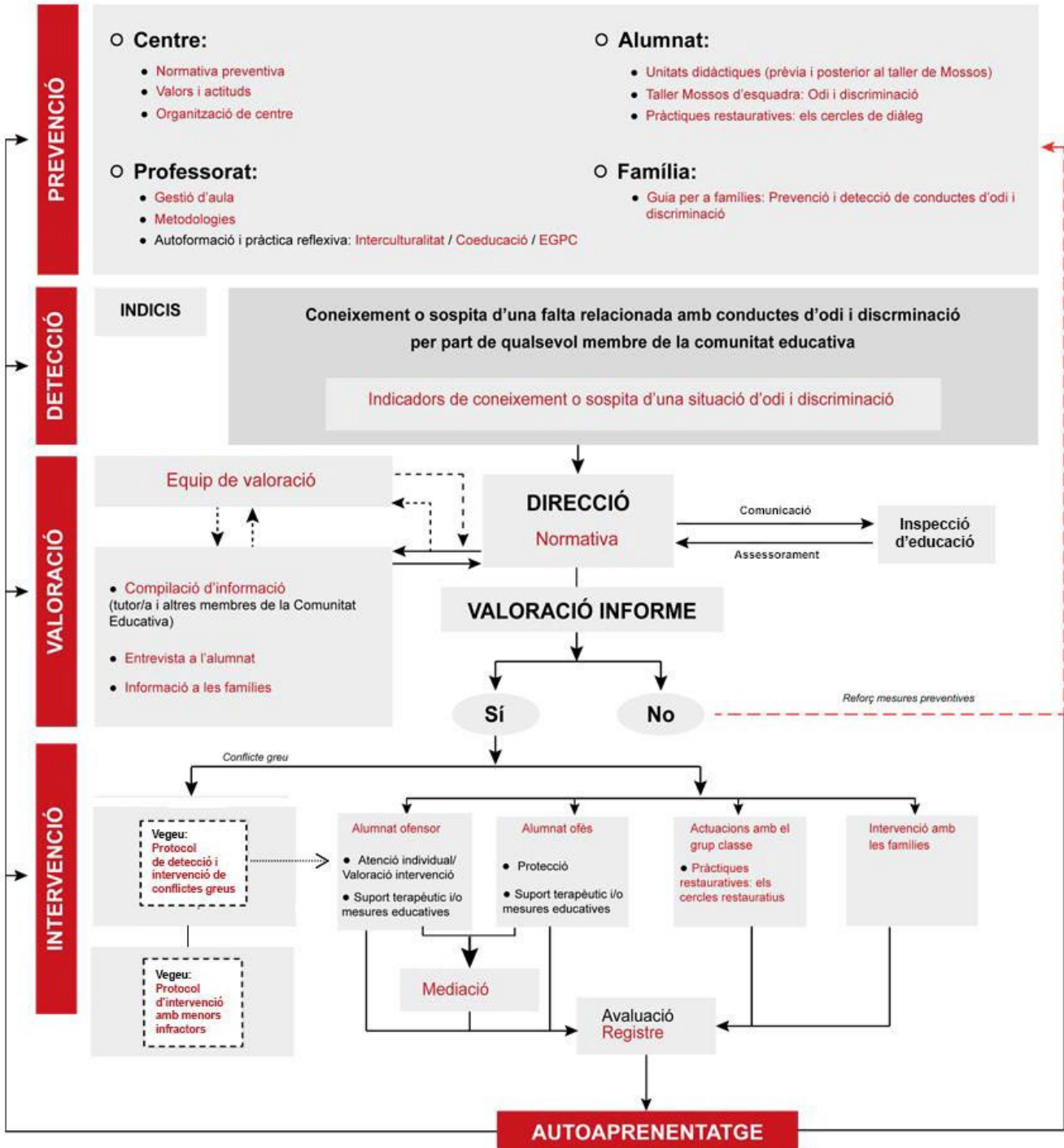
Conductes d'odi i discriminació
Diferenciar, distingir o donar un tracte d'inferioritat per motius racials, sexuals, religiosos, polítics,...

Per saber-ne més

- Tipus de conductes d'odi i discriminació

Homofòbia	Transfòbia	Discapacitats físiques i psíquiques	Origen ètnic, racial o nacional	Sexisme
-----------	------------	-------------------------------------	---------------------------------	---------

- Incidència en els centres escolars
- 10 punts per conèixer millor una conducta d'odi i discriminació

PROTOCOL DE PREVENCIÓ, DETECCIÓ I INTERVENCIÓ ENFRONT EL CIBERASSETJAMENT ENTRE IGUALS

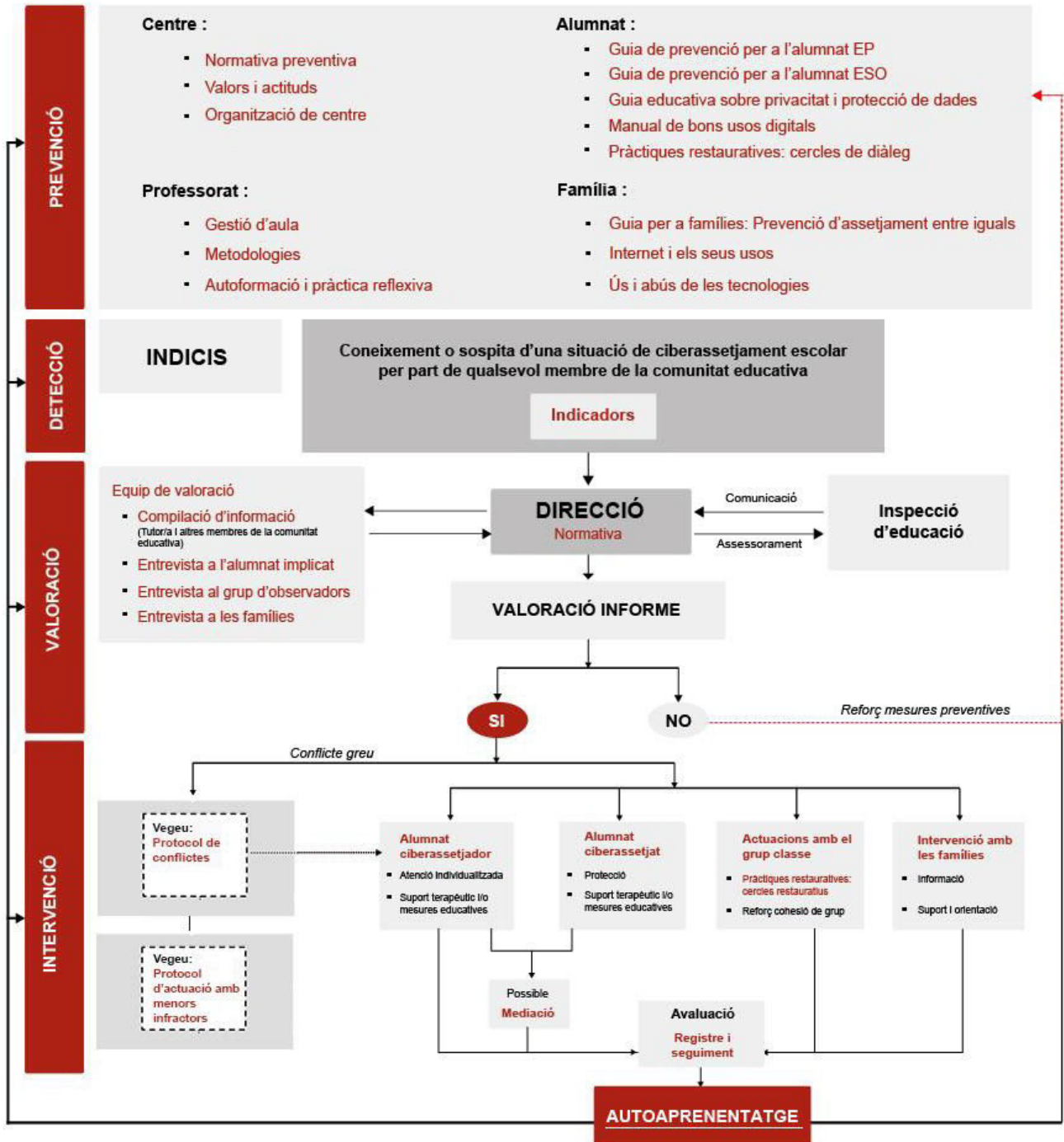
Justificació i objectius del protocol

Ciberassetjament entre iguals

Conducta de maltractament psicològic d'un alumne o grup d'alumnes a un altre de manera continuada, mitjançant l'ús d'eines tecnològiques

Per saber-ne més

- Tipus de ciberassetjament
- Incidència en els centres educatius
- 10 punts per conèixer millor el ciberassetjament

PROTOCOL DE PREVENCIÓ, DETECCIÓ I INTERVENCIÓ ENFRONT CONFLICTES GREUS

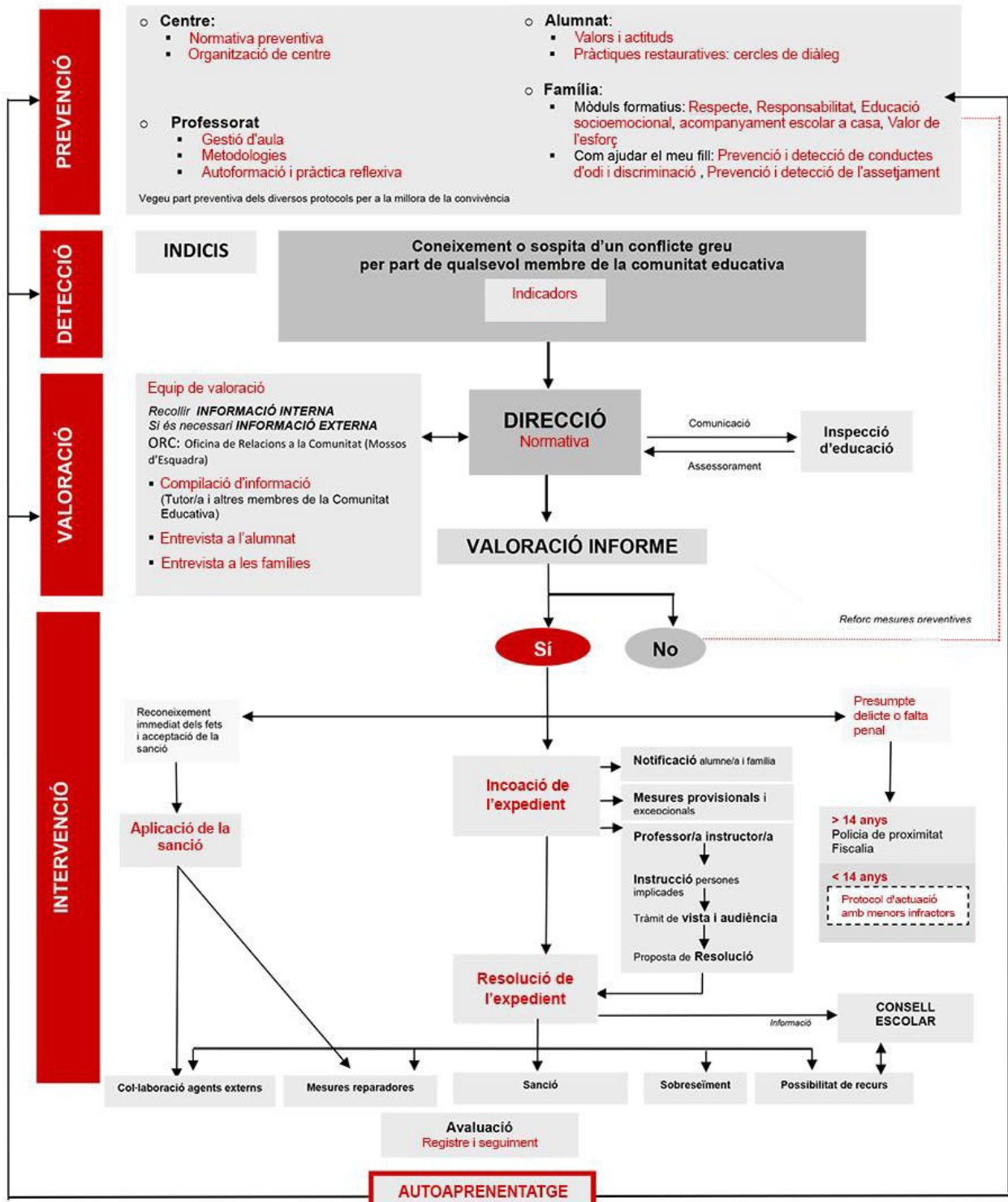
Justificació i objectiu del Protocol

Conflictes greus

Són les conductes tipificades en l'article 37.1 de la Llei 12/2009 del 10 de juliol d'educació i que perjudiquen greument la convivència escolar.

Per saber-ne més

- Incidència en els centres educatius

PROTOCOL D'ACTUACIÓ ENTRE ELS DEPARTAMENTS DE TREBALL, AFERS SOCIALS I FAMÍLIES I D'ENSENYAMENT DE PREVENCIÓ, DETECCIÓ, NOTIFICACIÓ, DERIVACIÓ I COORDINACIÓ DE LES SITUACIONS DE MALTRACTAMENT INFANTIL I ADOLESCENT EN L'ÀMBIT EDUCATIU

Introducció i objectius

Maltractament infantil i juvenil

Situació en què un infant o adolescent és objecte de violència, física o psíquica, sexual i/o emocional, o privació dels seus drets i del seu benestar, per acció o per omissió, per part dels pares i/o cuidadors, les persones de qui generalment depèn per al seu desenvolupament correcte o per part de qualsevol altra persona.

Per saber-ne més

- Tipologia de maltractaments
- Àmbit d'ampliació
- Principis d'actuació
- Indicacions per a l'aplicació i per la implementació
- Paper de l'àmbit educatiu en la detecció del maltractament infantil
- Normativa bàsica
- Protocol Marc d'actuacions en casos d'abusos sexuals i altres maltractaments greus a menors
- Protocol de prevenció, detecció, notificació, derivació i coordinació de les situacions de maltractament infantil i adolescent en l'àmbit educatiu

PREVENCIÓ

Elements de prevenció davant situacions d'abús sexual o altres maltractaments en l'àmbit educatiu

- Informació sobre abusos sexuals
- Educació afectiva i sexual
- Educació socioemocional
- Clima comunicatiu en l'àmbit escolar
- Actituds relacionals entre els professionals dels centres educatius i els infants per evitar situacions no desitjables
- Orientacions per a les famílies
- Recull d'activitats didàctiques per a la prevenció d'abusos sexuals. Educació primària
- Recull d'activitats didàctiques per a la prevenció d'abusos sexuals. Educació secundària

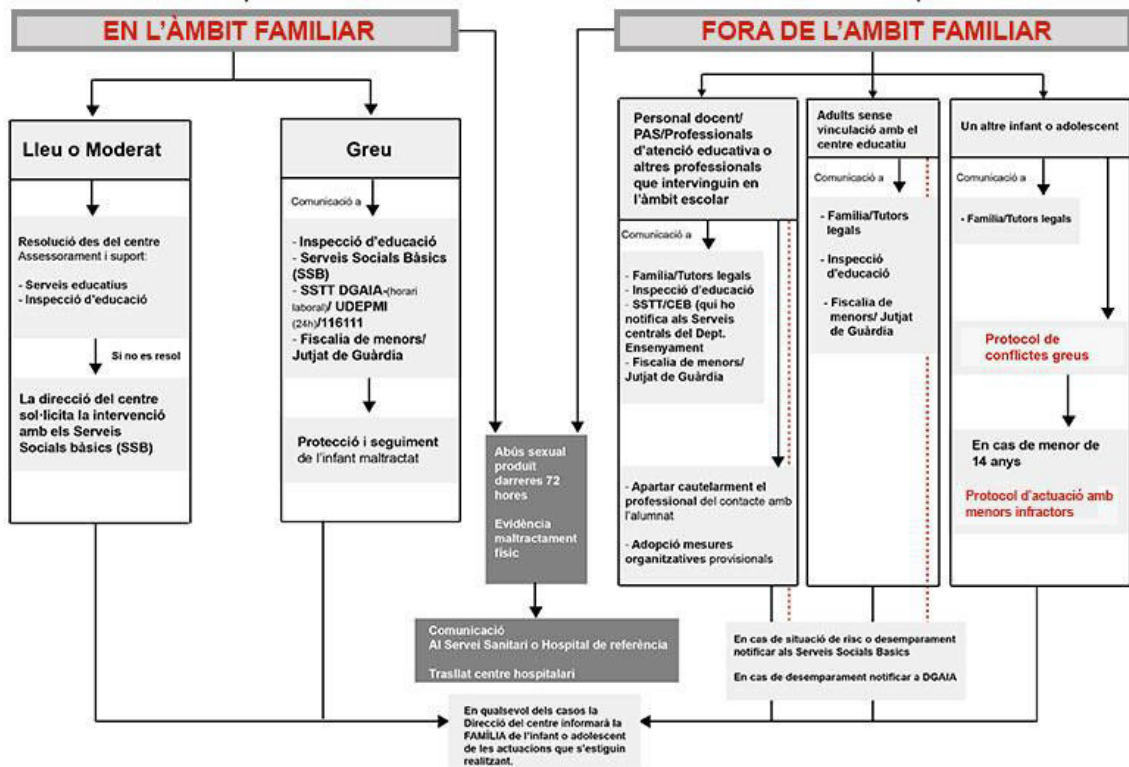
DETECCIÓ

Indicadors de maltractament
Simulador del Mòdul de Suport a la Gestió del Risc (SMSGR)

DIRECCIÓ

OBSERVACIÓ O DETECCIÓ
per part d'un membre de la comunitat escolar

VALORACIÓ I INTERVENCIÓ

Col·laboració dels serveis i centres educatius amb la DGAI i EAIA per valorar situacions de risc i de desemparament

Recollida d'un infant en situació de desemparament i sota les funcions tutelars de la DGAI al centre educatiu

PREVENCIÓ, DETECCIÓ I INTERVENCIÓ DE PROCESSOS DE RADICALITZACIÓ ALS CENTRES EDUCATIUS

PREVENCIÓ I DETECCIÓ

VALORACIÓ

INTERVENCIÓ

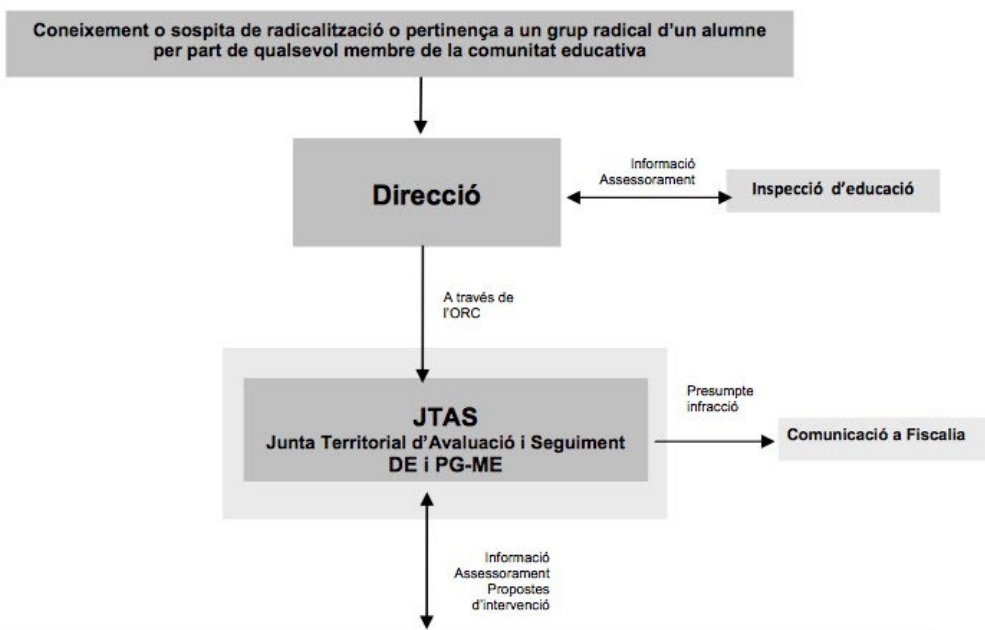
PREVENCIÓ DELS PROCESSOS DE RADICALITZACIÓ

- Justificació
- Objectius

Factors de risc de radicalització

Desenvolupament personal	Context escolar	Context familiar	Context social
--------------------------	-----------------	------------------	----------------

PROPOSTA PEDAGÒGICA DAVANT UN ATEMPTAT

INTERVENCIÓ EDUCATIVA

Direcció amb assessorament EAP

Mesures educatives Alumnat Grup-classe Famílies	Circuits de derivació al sistema CSMIJ SERVEIS SOCIALS DGAIA	Seguiment de casos detectats
---	--	-------------------------------------

Protocol d'actuació per situacions de maltractament infantil i adolescent, detectat en l'àmbit escolar, del Consorci d'Educació de Barcelona¹⁵

El maltractament infantil és una realitat en la nostra societat que reclama avançar, tant a conèixer millor el fenomen, com a articular les respostes més adients.

El Consorci d'Educació de Barcelona forma part del grup impulsor de prevenció de maltractament infantil a la ciutat de Barcelona, conjuntament amb el Consorci Sanitari, DGAIA, Direcció d'Acció Social de l'Ajuntament de Barcelona, Mossos d'Esquadra i Consorci de Serveis Socials.

Per tal de fer front al maltractament infantil, cal disposar d'espais que serveixin per al debat, la coordinació i la implicació de totes les institucions que tenen responsabilitats davant d'aquest fenomen, i fomentar-ne una resposta integral com són els circuits territorials de prevenció de maltractament infantil.

La singularitat d'aquest protocol és la seva concreció al territori. La seva especificitat és que, davant de la detecció d'un cas greu, cal informar al Consorci d'Educació, des del qual s'ha establert un circuit d'actuació intern per fer l'acompanyament i assessorament al centre de manera immediata, alhora que es vetllarà per accionar el procediment de comunicació i actuació davant les altres administracions implicades en el cas.

Documentació del protocol

1. Formulari de comunicació de maltractament lleu/moderat (accés restringit als centres)
2. Formulari de comunicació de maltractament greu (accés restringit als centres)
3. Aplicació de suport per a la presa de decisions (APLISUCEB) (accés restringit als centres)
4. Circuit protocol maltractament infantil i adolescent en l'àmbit familiar, PDF (actualitzat a 6 de juny de 2018)
5. Circuit protocol maltractament infantil i adolescent en l'àmbit escolar, PDF (actualitzat a 6 de juny de 2018)
6. Protocol d'actuació entre els departaments de Benestar Social i Família i d'Ensenyament, de detecció, notificació, derivació i coordinació de les situacions de maltactament infantil i adolescent en l'àmbit educatiu (2016), PDF
7. Fitxa de comunicació de situació de risc o desemparament infantil des dels centres educatius, DOC
8. Tipologies de maltractament infantil, PDF
9. Elements de prevenció davant situacions de maltractament i abús sexual en l'àmbit educatiu, PDF

Marc Legal

- ACORD GOV/79/2016, de 14 de juny, pel qual s'aprova el Protocol d'actuació, entre els departaments de Treball, Afers Socials i Famílies i d'Ensenyament, de prevenció, detecció, notificació, derivació i coordinació de les situacions de maltractament infantil i adolescent en l'àmbit educatiu

¹⁵ Entrar am l'usuari i contrassenya del centre a la pàgina web del COnsorci.
https://www.edubcn.cat/ca/centres_serveis_educatius/proteccio_infancia_i_adolescencia/prevencio_maltractaments_infantils

- Instruccions d'Inici. Documents per a l'organització i la gestió dels centres. Actuacions del centre en diversos supòsits, PDF

Documents Relacionats

- Protocol marc d'actuacions en casos d'abusos sexuals i altres maltractaments greus a menors, PDF
- El context escolar i els infants en risc de maltractament (en revisió), PDF

Enllaços relacionats

- Web DGAIA

10. SEGUIMENT DEL PROJECTE DE CONVIVÈNCIA.

Com hem fer referència anteriorment, la Comissió de Convivència és l'encarregada del seguiment del present projecte de Convivència¹⁶.

El grup de persones que formen aquesta comissió és detallat en l'acta del consell escolar corresponent i les seves decisions i acords consten, també, en les actes del consell escolar.

Tindrà la tasca de fer el seguiment d'aquest projecte, reunint-se de forma ordinària una vegada al trimestre i de forma extraordinària sempre que calgui.

S'encarregarà de fer, de manera ordinària:

- Una valoració del seu coneixement i difusió d'aquest projecte en els diferents estaments de la comunitat educativa.
- Una valoració de la seva eficàcia d'aquest projecte de convivència.
- Una anàlisi de les situacions conflictives que han esdevingut durant el curs escolar.
- Un recull de propostes i recomanacions per avançar en la millora del clima de convivència escolar.

¹⁶ Cfr. Pàgina 33 del present i document i article 41 de les NOFC.